

Cronica Timpului

Motto:
„Societatea e mișcare,
statul e stabilitatea!”

Mihai Eminescu
1850-1889

Publicație de cultură, atitudine
și performanță

Președinte onorific DORU DINU GLĂVAN

UNIUNEA ZIARIȘTILOR PROFESIONIȘTI DIN ROMÂNIA

Director general NICOLAE VASILE

Redactor-șef RODICA SUBȚIRELU

„Rugăciune

Crăiasă alegându-te,
Îngenunchem rugându-te,
Înalță-ne, ne mântuie
Din valul ce ne bântuie;
Fii scut de întărire
Și zid de mântuire,
Privirea-ți adorată
Asupră-ne coboară,
O, maică prea curată
Și pururea fecioară,
Marie!

Mihai Eminescu
1850 - 1889

» pag.5

» pag.2

**Creație prin
promovarea creației**

NICOLAE VASILE

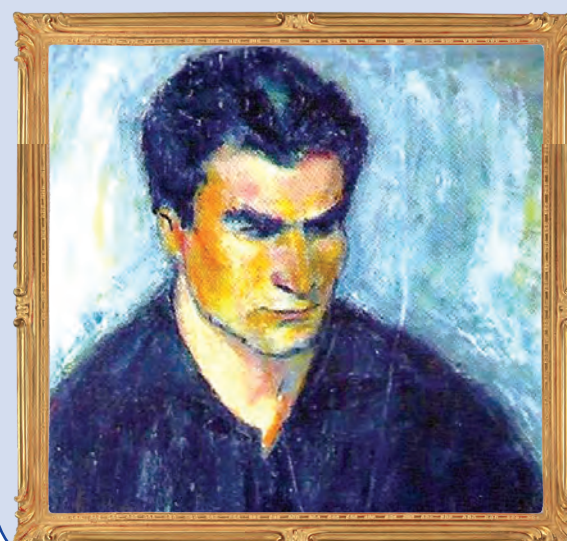
» pag.3

**Lumină, Univers
și Gravitație -
Eminescu intuiții
geniale**

GEORGE TOMA VESELIU

» pag.10-11

**Prof. pictor
Cojocaru Vergil - COVER
- la 84 de ani**

Cronica Timpului poate fi achiziționată
din Librăria AGIR, din Bd. Dacia nr. 26,
Sector 1 (Piața Romană).

Puteți urmări revista pe:

facebook.com/uzp.org.ro/

www.uzp.org.ro

revistedecultura.com

» pag.4

**Eminescu
- poet creștin?**

Pr. Prof. Dr. IOAN STANCU

Mihai Eminescu - născutul

15 Ianuarie, oricând

Da, Născutul, fiindcă pentru mine doar s-a născut, chiar dacă sunt nevoit să accept că a și murit. Spre deosebire de noi ceilalți care am fost născuți, el S-A născut, pur și simplu s-a autonăscut, tatăl fiindu-i Universul, iar mama Poezia. Așadar, noi doar vom muri, nemaitrăind ca el.

S-a născut așadar – dar cu certitudine cu totul altfel – s-a născut într-un an cu zero-n coadă, însă cu toate celelalte numere în frunte, cu stea cu tot. Una numai a lui. Cu care a și plecat.

A venit pe lumea aceasta, a noastră, cea literară, cu un scop anume, pentru a o schimba și nu i-au trebuit decât 17 ani de activitate creatoare intensă pentru a o face să nu mai fie ca înainte. Pentru că ceilalți ani, din păcate și pentru el, dar și pentru noi, au fost marcați de boală, de neîmpliniri, de groaznică suferință. Oare ce s-ar fi întâmplat dacă ar mai fi putut crea măcar alți 17?

În 1859 – anul Unirii mici, cum nemeritat și jignitor a fost numită de oameni ce se consideră mari – așa cum spuneam, în acel an avea doar 9 ani, ulterior această ultimă cifră, după exact 30 de ani, devenind un ultim reper al vieții lui, înainte de plecarea sa în nemărginire.

În activitatea sa, ca jurnalist în mod deosebit, a făcut dese referiri la ea, militând permanent pentru păstrarea unității țării, îndrăznind, vășând – cu uluitoarea lui putere de anticipație – chiar la mai mult, reunirea întregii românimii într-un singur stat, mândră floare în buchetul națiilor Europei.

În numele său, al marelui său nume – îmi iau libertatea acestei îndrăzneli – am cutezat să scriu poezia pe care îmi place să cred că și-ar fi dorit să ne-o lase el, compusă într-un mod cu totul diferit desigur, intitulată „Uniți-vă”. Poezie pe care, cu prețuirea pe care i-o datorez, i-o dedic și care în modesta mea versificare se prezintă astfel :

UNIȚI-VĂ

Români din toate țările, uniți-vă!

Și în întreg desăvârșiți-vă,
În cuget și simțiri păstrați-vă,
Cu dragoste îmbrățișați-vă.

Iar voi români din România
Iubiți-vă cu toată ființa glia,
Iar de plecați, să nu uitați
La vatra voastră să vă-napoiati.

România, ține deschise brațele,
În ele să-ți cuprinzi suratele,
La pieptu-ți să le strângi cu drag,
Căștigă cu dușmanii rămășag.

În gândul nostru-i scris unire,
Atunci, de ce atâta-mpotrivire?
Lăsați de-o parte orice vrajbă,
Prindeți-vă de mână-n grabă.

Români frumoși, în ochi priviți-vă,
Uniți-vă, îmbrățișați-vă, iubiți-vă!

Fruntea sa era înaltă cât Carpații pe care i-a străbătut de atâtea ori. Era masivă, intimidantă prin forța ascunsă îndărătul ei și – și de aceea – atât de luminoasă, de frumoasă, de copleșitoare.

Acolo, înapoia acelei frunți a viețuit, stând pitulată de ochii altora, muza care l-a făcut să fie incomparabilul poeziei românești și a făcut-o posibilă ajungerii la noi, noi obligându-ne cumva, de parcă am putea altfel!, prin valoarea scrierii sale, chiar să-i sărutăm mâna tinătoare de pană măiastră prin intermediul poeziei sale de neegalat.

Fără să fie un pustnic, deși a fost un introvertit, și-a creat o lume numai a sa, din care nu a mai ieși până la ieșirea din această lume pământeană, cea fizică, pentru că altfel va rămâne veșnic doar în prima.

La fel ca și uitarea chiar și plictiseala este uneori benefică, fie și doar pentru faptul că ambele sunt naturale, adică firești. În ceea ce-l privește pe Eminescu prefer să mă îmbolnăvesc de neuitare, iar de plictisit n-o să mă plictisesc niciodată să îl citesc, să-l recitesc, să-l admir, să-l cinstesc și să-l consider patriarhul literaturii române.

A fost în postura privilegiată, dată de impunătoarea sa personalitate, a omului care ar fi putut avea totul, dar a ales să nu ceară nimic pentru el. Pentru că a iubit prea mult oamenii și a considerat că poate ei au mai mare nevoie de fiecare acel ceva care i s-ar fi cuvenit lui. Asta a fost de fapt bucuria trăirii lui, așa a fost mulțumit și fericit.

Eminescu nu a fost doar un poet mângâiat de geniu, a fost o entitate complexă, în mod sigur și complicată, în orice caz una arzândă, răvășitoare, efervescentă. Pentru el poezia a izburit dinăuntrul său, ca un vulcan încărcat cu inegalabila lavă a metaforei și a făcut-o firesc, fără nicio efortare, a fost o formă descurajantă pentru alții, dar atât de lejeră pentru el, cea de a se exprima, de a transmite scânteia scipirilor sale, așa cum de altfel a făcut-o în toate celelalte domenii pe care le-a abordat.

În tot ceea ce a întreprins cu gândul sau cu pana sa, Eminescu a descoperit, a pipăit și a atins unduirile, dar și inflexibilitățile vieții și lumii, normale legi ale firii, într-un cuvânt omenesul din ele. Ca un acrobat profesionist, mângâind cu pana sa fermecată versul, poetul a pendulat între fantezia aproape nefiresc de firească în cazul său și concretul exact, adeseori frust, brutal chiar, manifestat prin atitudinea deloc tolerantă față de mai marii vremii, altfel atât de mici pe lângă personalitatea sa atât de proeminentă. A pendulat între afecțiune și melancolie, de sorginte ludică, pe de o parte, vezi printre altele: „fiind băiet păduri cutreiram / Și mă culcam ades lângă izvor...” și revolta deloc reținută, dacă ne referim doar la „Împărat și Proletar”, pe de altă parte.

Versul său nu are colțuri, este rotund ca cercul de lumină din jurul frunții sale, poate fi lesne mângâiat cu privirea și de aceea poate fi citit de oricine cu pasiune, cursiv, fără poticneli.

A fost când tristul vesel, când tristul melancolic, când răzvrătitul, când candidul, duiosul, iubitorul de oameni și de țară. A fost un Om! A contemplat viața sub toate aspectele și formele ei, dar pe alocuri chiar a și atins-o, a trăit-o, insuficient însă pentru a fi fericit, ci poate doar mulțumit cu ce i s-a oferit.

A reușit să scrie poezie accesibilă oricărui cititor, ca un desen clar, ușor și plăcut de privit, dar în același timp și poezie filosofică, scrisă nu cu înversunare, ci, cumva, cu zămbetul osânditului, unul abia schițat, parcă zămbindu-și sieși, conștient de cunoașterea propriei valori, de care însă nu a făcut paradă niciodată, ca de altfel mai toate marile valori universale, din rândul cărora face parte.

Și-a mutat întreaga capacitate creatoare, întreaga sa ființă, în totalitatea ei, însă rând pe rând, în orice activitate pe care a întreprins-o, nimic nu a fost lăsat la voia întâmplării și nimic nu a fost scris privind doar din afara fenomenelor abordate.

Cât privește activitatea în domeniul învățământului, ideile sale reformatoare, poate prea avansate, sau chiar fanteziste pentru acele vremuri, au fost considerate in-

adecvate, menită să bulverseze comoditatea și inerția sistemului, să miste prea brusc starea învățământului de atunci, iar superiorii săi ierarhici cu siguranță au fost inhibați de o astfel de inițiativă.

Am mai spus-o și într-o altă împrejurare literară, dar îmi face plăcere s-o reiterez. Pretindem cu toții că Eminescu (vai, ce bucurie am de fiecare dată să pot scrie și pronunța acest nume!), așadar, ne lăudăm că Eminescu ne aparține. De fapt noi îi aparținem lui, pentru că noi suntem copiii săi, el fiind tată al limbii noastre - de la el am învățat să vorbim și să scriem. El este tatăl trăirilor noastre sufletești – de la el am învățat să simțim –, al gândirii noastre, fiindcă de la el am învățat să ne amintim, al îndrăznelii noastre de a săruta – atât cât ne permite el, măcar cu vârful buzelor – versurile-i nemuritoare. Fire visătoare, dar totodată arzândă, a colindat țara în lung și-n lat în fuga sa permanentă spre un ceva numai al lui, repetată, nelinistită, parcă intuind că va avea puțin timp la dispoziție, în căutarea a ceea ce doar el știa, încercând să cuprindă cât mai multe cu mintea sa mereu sfredelitoare, mereu însetată de cunoaștere.

A trecut în peregrinările sale prin orașe mari, dar și prin târguri și orașele, unele din ele însemnând ceva semnificativ pentru istoria acestui popor, dornic să afle cât mai multe, să-și îmbogățească și mai mult deja bogata sa cultură.

Noi, cei care-l iubim, avem datoria să-l promovăm, făcându-i pe alții, mai puțin familiarizați cu opera sa să-l descopere, iar pe ceilalți, ceva mai apropiați de fenomenul Eminescu, de adevărata cultură, să-l redescopere.

A fost sintetic și analitic în egală măsură, reușind când să facă un singur mănunchi din toate, când – dovedit generozitate – să ne răfețe cu explicarea la modul amănunt a ceea ce dorea să ne arate, cu ceea ce avea să ne uimească. Acest lucru este și simplu și normal în cazul unei minți geniale.

Pentru mine Eminescu este doar născut, este încă viu, chiar acum mă uit la el, mă așez în genunchi în numele tuturor, rugându-l să ne ierte pentru nevolnicia noastră, pentru vinovăția noastră de a-l da uitării, noi bieți epigoni nerecunoscători. Așa îl văd eu, viu. Și nu sunt orb. Și chiar dacă așa fi, tot așa l-aș vedea. Pentru că așa face-o cu ochii minții.

Eminescu ne-a învățat să gândim, să scriem, să citim, să știm, să iubim, să suferim și chiar să murim.

Adolescent fiind am învățat de la Eminescu să iubesc, să știu să mă îndrăgostesc, citind „Floare albastră”. De asemenea am învățat să gândesc, parcurgând cu creionul în mână „Glossă”. Am învățat să citesc, mai apoi să recit, pentru ca acum, iată, să și scriu. După care am învățat CUM să fiu generos, urmărindu-i știința de a se dăru. Am învățat să sufer, trăindu-i suferința. Și voi muri venerându-i până și moartea.

Deși pare că nu mai este cazul, țin totuși să amintesc cât de actuală este și astăzi, parcă mai mult decât oricând, poziția sa social-politică, exprimată atât de tranșant în „Scrisoarea III”. Dacă nici versurile din această poezie nu se constituie într-o adevărată atitudine civică, de revoltă și de înalt patriotism, atunci care? Cine altul decât el ar fi putut scrie astfel? Nu putem, nu avem dreptul să uităm această pildă, aceste înfierări la adresa ne iubitorilor de țară, parcă mereu aceiași, parcă mereu la fel, mereu și mereu, în toate epocile. Poate doar Nicolae Bălcescu a vorbit cu atâta patos despre această oropsită țară, dar de scris, în felul în care a scris, nu putea s-o facă decât el, Eminescu.

Cum oare am putea uita aceste versuri, scrise cu atâta încredere?:

„Spuma asta-nveninată, astă plebe, ăst gnoi
S-ajungă-a fi și stăpână și pe țară și pe noi?”
Sau, ceva mai la vale:

„Prea făcărăți neamul nostru de rușine și ocară,
Prea v-ați bătut joc de limbă, de străbuni și obicei
Ca să nu se-arate-odată ce sunteți - niște mișei!”

A fost într-o permanentă luptă cu timpul, dorindu-și să înfăptuiască multe lucruri, parcă intuind că va avea atât de puțin la dispoziție. Aș fi vrut să-i fi putut împrumuta măcar o parte din timpul meu...

SILVAN G. ESCU

Creație prin promovarea creației

Revista *Cronica Timpului*, publicație de cultură, atitudine și performanță, precum este scris în antetul său, aparținând Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România (UZPR), își propune să activeze pentru realizarea unuia dintre scopurile acesteia „promovarea creației publicistice și jurnalistice ca domeniu distinct al vieții spirituale, consacrară profesiei de ziarist ca profesiune de creație” (Statutul UZPR, articolul 3) și atingerea unuia dintre obiectivele sale, „stimularea și realizarea creației publicistice” (Statutul UZPR, articolul 7, aliniatul f).

Prin activitatea susținută a fostului președinte al UZPR și director general al revistei „Cronica Timpului”, regretatul Doru Dinu GLĂVAN (Dumnezeu să-l odihnească!), aceste deziderate au început să fie puse în practică, implicând UZPR, ca uniune de creație (statut obținut printr-o Hotărâre a Guvernului României), în relații de colaborare instituționalizată sau prin reprezentanți cu alte uniuni de creație sau instituții care administrează domenii culturale și de creație.

Astfel, în numeroase numere ale revistei s-au regăsit articole de promovare a pictorilor români, prin eforturile profesorului pictor Vergil COJOCARU-COVER, membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România (UAPR).

Literatura română a beneficiat de mul-

tiple prezentări individuale ale scriitorilor Mihai DIACONESCU (Dumnezeu să-l odihnească!), Corneliu ZEANA, George VLAI-CU, Eliza ROHA, Marian DUMITRU, toți membri ai Uniunii Scriitorilor din România (USR), sau cuprinse în proiectul jurnalistic și editorial „Enciclopedia SCRITORII din GENERAȚIA 2000” condus de Nicolae VASILE. Revista „Cronica Timpului” reflectă cu prioritate derularea altor proiecte culturale ale UZPR precum: *Serata Eminescu-Jurnalistul* și *Teatrul NostruM*.

Lumea filmului și teatrului este prezentă prin Claudia MOTEA, membră a Uniunii Autorilor și Realizatorilor de Film (UARF), respectiv Nicolae CABEL și George CACHACHE, membri ai Uniunii Cineaștilor (UCIN). Performanța științifică a fost prezentă în *Cronica Timpului* prin interviurile și articolele semnate de Nicolae VASILE și Gabriel I. NĂSTASE, redactori cu o bogată activitate anterioară în domeniul cercetării științifice și în instituțiile naționale de administrare a acesteia. Așteptăm ca în viitor acest domeniu să fie mai puternic mediatizat de revista noastră și de extins și spre activitatea de inovare.

Realizările sportivilor români, care din păcate tot scad, compensate publicistic de amintirea unor file de aur din istoria unor sporturi se găsesc în fiecare număr sub semnăturile unor consacrați jurnaliști precum Neagu UDROIU și Radu LEVĂRDĂ.

Ce ne propunem pentru viitor?

În primul rând, continuarea activităților care au mers bine și până acum și sunt destule, apoi completarea cu alte domenii artistice nereflectate suficient până acum, precum: muzica, dansul, extinderea artelor plastice cu sculptura, de exemplu.

Din punct de vedere organizatoric aș dori ca revista noastră să își formeze o listă de cititori țintă, care să primească gratuit prin poșta fiecare număr, atât pentru promovarea celor deja prezenți în revistă, cât și pentru găsierea de noi subiecte. Mă refer la instituții de creație, cultură, dar și de gestionarea acestora, precum: Academia Română, Academia de Științe Tehnice, Academia de Științe Medicale, Academia de Științe Agricole și Silvice, Uniunea Artiștilor Plastici, Uniunea Scriitorilor, Uniunea Cineaștilor, Uniunea Autorilor și Realizatorilor de Film, Uniunea Epigramiștilor, Ministerul Cercetării și Inovării, Ministerul Educației, Ministerul Culturii, Ministerul Tineretului și Sportului, Biblioteca Județene, Direcțiile de cultură din Senatul României și Camera Deputaților etc. La fiecare număr de revistă să fie trimis un exemplar, prin poșta, la conducerea instituțiilor de mai sus.

Un argument al revistei „Cronica Timpului” trebuie să fie apartenența acesteia

NICOLAE VASILE
Director general al revistei
„Cronica Timpului”
Președinte al Filialei
„Cronica Timpului” a UZPR

la UZPR care are în statut promovarea creației altora și trebuie să o facă atât de bine încât aceasta să devină în sine o creație jurnalistică, nu prin simpla consemnare ca în cazul actualităților. De exemplu, în literatură, critica reprezintă și ea tot artă, iar critica din alte domenii umaniste reprezintă literatură. UZPR are un mare număr de filiale în țară și străinătate, care pot fi găsite pe adresa (<https://uzp.ro/filiale-uzpr/>), cu datele de contact și președinții acestora. Acestea trebuie să reprezinte pentru revista „Cronica Timpului”, în primul rând, colaboratori, fiind colegii noștri, dar și parteneri pentru promovarea creației celor prezenți în revistă. Doresc un an nou plin de satisfacții cititorilor și realizatorilor revistei *Cronica Timpului*!

Lumină, Univers și Gravitație Eminescu intuieții geniale

Apariția, scopul, evoluția și rațiunea existenței Universului este tema fundamentală a excepționalei exegeze științifice, teologice, poetice și, nu în ultimul rând, filozofice „Lumină, Univers și Gravitație” * gândită și scrisă de două personalități marcante în domeniu, prof. emerit univ. dr. inginer Corneliu Berbente și lector univ. dr. inginer Marius Brebenel.

Ca eveniment, socotim această apariție (Big Flash-ul), fundamentată teoretic, analoagă descoperirii relativității speciale a lui Einstein (1905). De fapt, propoziția principală a studiului este: Big Bang-ul (sunetul nu se propagă în vid, ci lumina (flash-ul) se propagă. Și de aici infirmarea tezei începutului Universului prin Big Bang și promovarea Big Flash-ului ca punct zero al apariției Universului. Trebuie însă precizat, în acest sens, faptul că, deși Big Flash-ul este adus în discuție în anul 1927 de către preotul belgian Georges Lemaitre, care a făcut și calcule în această direcție, fără a fundamenta teoretic conceptul, Big Bang-ul, formulat la radio BBC în 1948 de către fizicianul englez Fred Hoyle privind apariția Universului, a câștigat însă teren în lumea științifică și, deoptrivă, în media culturală. Meritul incontestabil al acestui studiu este de a defini, în primul rând, conceptul de Big Flash punând la temelia apariției Universului teoria creaționistă a primordialității conștiinței, porunca lui Dumnezeu: *Să fie lumină* și de a da răspunsuri multitudinei de întrebări privind momentul zero al apariției Universului, evoluția acestuia, propunând modele de calcul, deoarece spun autorii – studiul evoluției Universului cercetat anterior nu a fost apt să răspundă prin calcule matematice. De altfel, una din calitățile acestui demers științific este evitarea polemicilor sterile, prin oferirea de soluții

greu de contestat, prin caracterul jovial, colocvial al scriiturii, o scriitură curată, redactată într-o limbă literară științifică accesibilă.

Una din întrebările fundamentale cărora savanții autori reușesc să le dea răspunsul este însăși cauza ființării Big Flash-ului și consecințele lui: *Corneliu Berbente, Marius Brebenel „Lumină, Univers și Gravitație. Puncte de vedere vechi și noi, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2021

De unde a apărut energia imensă conținută într-o „singularitate inițială”? În prezentarea modelului de calcul Big Flash se evită oferirea de detalii privitoare la așa-zisa „singularitate inițială”: cum și când a apărut, cât de mare era și ce se afla în jurul ei. Se afirmă doar că „era un nucleu deosebit de fierbinte și din care la un moment dat (?) „a explodat”, dând naștere Universului care, de atunci, se află într-o expansiune continuă. Teoria Big Flash se aplică din momentul marii explozii” (p.27). Lucrarea are în vedere o imensă bibliografie de specialitate la care face permanent referire, dar mai cu seamă, tăind nodul gordian al incompatibilității aparente ale celor două teorii creaționistă și evoluționistă, lămurăște cauza neînțelegerii: principala distincție dintre sacru și profan fiind înlocuită de distincția dintre creat și ne-creat (Părintele Galeriu). Această viziune teologico-științifică, filozofică și etică, totodată, conține în ea adevărul absolut : Universul este un organism viu

creat de Dumnezeu Cel viu și veșnic potrivit unui scop – Omul, creat la rândul lui după chipul și asemănarea Domnului. Cât privește teoria Big Bang-ului, poetul liric, epigramist de excepție, savantul Corneliu Berbente, esențializează cu umor și ironie fină:

„Renunțând la divină creație
Omul în lucruri găsi explicație.
Universul istoric se poartă în sine
Când ocul cel cosmic din care provine,
Creat-a-n Big Bang-ul ce umple genunea
Și spațiul și timpul, ba chiar rațiunea
Deci în absența divină,
E-n ou începutul și nu în găină!” (p. 13)
De altfel, problema spinoasă a concordanței dintre Teologie (*creatio ex nihilo*) și

Fizica tratată în cadrul capitolului Vidul, subcapitolul 1.3., p. 13 atât teoria creaționistă cât și cea evoluționistă, ca peste tot în acest studiu, este că „acceptă ambele ideea unui început”. Definind Vidul, autorii, de asemenea, socotesc „că cea mai bună cale de „a defini” „Nimicul” este de a-l raporta la complementul (nu opusul) său care este „Tot”. Mai în glumă, mai în serios, se poate spune, adaugă autorii: „Nimic” și „Tot” sunt împreună
Nu se exclud, fac casă bună.
Cu cât mai mult e „Tot”, îmi zici,
Cu atât e și mai mult „Nimic”.

GEORGE TOMA VESELIU
(continuare în numărul viitor)

Eminescu - poet creștin?

Vreau să încep prin a vi-l prezenta pe cel despre care urmează să vorbesc: pe marele Mihai Eminescu, Poetul Neamului Românesc. Folosesc portretul făcut de I.L. Caragiale: „Era o frumusețe! O figură clasică încadrată de niște plete mari negre. O frunte înaltă și senină, niște ochi mari – la aceste ferestre ale sufletului se vedea că cineva e năuntru: un zâmbet blând și adânc melancolic. Avea aerul unui sfânt tânăr coborât dintr-o veche icoană, un copil predestinat durerii, pe chipul căruia se vedea scrisul unor chinuri viitoare”. Acest „exemplar de elită”, cum îl definea G. Murnu, era și el, ca toți muritorii, construit din trup și suflet, un suflet care domina de departe trupul acesta atât de frumos. Sufletul lui avea trăiri contradictorii, de la dorința de viață cea mai arzătoare până la cea mai profundă apatie, poate oboseală, poate blazare. Aflăm de la Eminescu mărturia unei Ortodoxii curajos universale, capabilă să reînsoțească, în perspectiva tradițiilor proprii ale Ortodoxiei românești „Credința zugrăvește icoanele-n biserică”, spune el în *Melancolie*. Tot aici, face un tablou sumbru al Bisericii aflată în stare de paragină: „Și tîntirimul singur cu strâmbe cruci veghează”./„Clopotnița trosnește, în stâlpi izbște toaca”./„Biserica-n ruină stă cuvioasă, tristă, pustie și bătrână...”.

timpul. Era numai Dumnezeu. Așa cum reiese din poezie, Eminescu cunoștea bine că în actul creației Dumnezeu era în Treime. „Treimea este misterul inițial, Sfântul Sfinților realității divine, însăși viața Dumnezeului ascuns, Dumnezeului Celui viu”. Este foarte greu a se vorbi despre Treime. Poezia în schimb o poate evoca, pentru că, înainte de toate poezia celebrează și nu are pretenția să explice.

Să vedem cum prezintă Eminescu Treimea în *Rugăciunea unui dac*: „Pe-atunci erai Tu singur, încât mă-ntreb în sine-mi:/ Au cine-i zeul cărui plecăm a noastre inimi?/ El singur zeu stătut-a' înainte de-a fi zeii (se referă la Dumnezeu-Tatăl)/ Și din noian de ape puteri au dat scântei. (Duhul Sfânt)/ El zeilor dă suflet și lumii fericire,/ El este-al omenirii izvor de mântuire;/ Sus inimile noastre! Cântare aduceți-i,/ El este moartea morții și învierea vieții!” (Iisus Hristos Fiul lui Dumnezeu).

Eminescu descrie întâlnirea sa cu Dumnezeu în câteva cuvinte: I-a auzit pașii prin vîntului vînturilor; apropierea lui Dumnezeu este resimțită ca o muzică duioasă, muzica fiind simbolul limbajului universal. Două

versuri sunt suficiente

Să fie oare aici un tablou al credinței ortodoxe și al Bisericii sale din vremea lui Eminescu? Să fie acestea patru atribute definitorii pentru Biserica noastră?

Românismul se mai află doar în paginile cronicilor. Cine să mai aibă grijă de Biserica neamului acestuia? Spunea Părintele Petre Vintilescu că, structural religios, poporul român a trăit Liturghia și în afara Bisericii, viața lui întreagă aflându-se sub semnul Bisericii. „Într-adevăr, atașamentul poporului român la slujba liturgică nu a fost stimulul de trebuință periferică a unui deliciu estetic, în lipsă de altele, pentru destinarea spiritului. Dimpotrivă, ea l-a atras prin puterea tainică cu care i-a răscolit florii nostalgici ai unei evadări dincolo de țările create ale cosmosului, în „țara de peste veac”, unde se găsește limanul mântuirii. În ultima linie, mântuirea se definește tocmai ca o ridicare a omului la viața cerească”. Prin misterul care formează substanța și prin mijloacele de care se servește, Liturghia a fost singura în măsură să satisfacă această aspirație a sufletului religios, spune autorul.

Apoi, el mai face o remarcă: „Dezvoltând sentimentul unitinii și comunității în Hristos între cei care participă la serviciile liturgice, riturile Bisericii cimentează coeziunea națională prin acea conștiință de unitate și certitudine, verificate în istoria noastră, peste vitregia factorilor politici”. Iată cum prezintă Eminescu pe politicienii vremii sale: „Și această ciuimă-n lume și aceste creaturi / Nici rușine n-au să ieie în smintitele lor guri / Gloria neamului nostru spre-a o face de ocară. / Îndrăznească ca să rostească pân' și numele tău, Țară!” (Scrisoarea III).

Dintotdeauna, Biserica și Țara au fost cele două repere ale trăirii românești. Atunci când a slăbit Țara, a slăbit și Biserica. Există la Eminescu un impuls spre reflecția teologică. Consider că cea mai reprezentativă, pentru a demonstra lucrul acesta, este poezia *Rugăciunea unui dac*. Prima parte a poeziei se constituie într-o expunere a actului genezei. Elementul biblic este baza dezvoltării poetice și ideatice. La început, nu era nimic: nu erau pământul și cerul, nu era nici

Pr. Prof. Dr. IOAN STANCU

ce duce la transformarea profundă a conceptelor: ura este egală iubirii, binecuvântare și blestem tot una e. Numai moartea poate curma această suferință. „Când ura cea mai crudă mi s-ar părea amor,/ Poate-o uita durerea-mi și voi putea să mor./ În fapt, poetul îi cere lui Dumnezeu imposibilul, adică îi cere să facă lucrurile pe dos față de cum sunt ele din veșnicie, adică să se transforme Dumnezeu și nu el, omul: „Să simt că de suflarea și suflarea mea se curmă/ Și-n stingerea eternă dispar fără de urmă!” Ori, suflarea lui Dumnezeu este dătătoare de viață, nu de moarte.

O altă poezie la care mă voi opri este „Înger și demon”. Ea, fata, este îngerul, el demonul. Îngerul se îndrăgostește de demon. Dar el își vede de drumul său ales în viață. „El ades suit pe-o piatră cu turbare se-nfășoară/ În stindardul răz, și fruntea-i aspră-adâncă, încrețită/ Părea ca o noapte neagră de furtune acoperită/ Ochii fulgerau și vorba-i trezea furia vulgară”. Aflat pe patul morții, abandonat de toți, demonul acesta se gândește la viața lui și ajunge la concluzia că tot ce a făcut a fost în zadar. Ori, „O astfel de moarte-i iadul!” gândește el. În ultimul ceas al vieții sale, îi apare umbra unui înger. Este fata. Cuvintele demonului ce urmează sunt ca o spovedanie făcută înainte de a muri: „Am voit viața ntreagă să pot răscula poporul/ Cu gândirile-mi rebele contra cerului deschis/ El n-a vrut ca să condanne pe demon, ci a trimis/ Pe un înger să mă-mpace și, împăcarea, i-e amorul”. În cartea profetului Daniel, este relatată istoria statuii ce-l reprezintă pe Nabucodonosor; satana își făcuse sălașul în rege. Porunca dată de rege era ca toată lumea să se închine înaintea acestei statuii. Trei tineri credincioși refuză să o facă și sunt aruncați în cazanul cu foc. Numai că ei nu au ars, ci cântau în cazanul cu foc slavă Dumnezeului lui Israel. La un moment dat, regele cade cu fața la pământ și începe să se roage. Apare întrebarea: ce a văzut Nabucodonosor în cazanul cu foc? Foarte frumos este răspunsul dat de Origen: el spune că diavolul din Nabucodonosor l-a văzut pe Hristos alături de cei trei tineri. Dar cum de-l cunoștea diavolul pe Hristos? Îl văzuse în rai, pe când diavolul era un înger între îngerii din grădina Edenului, spune Origen. Concluzia ar fi că, într-un fel sau altul, Dumnezeu își face prezența exact atunci când trebuie și exact în forma în care trebuie. Am convingerea că Eminescu avea temeinice cunoștințe teologice. Dar, dacă nu ar fi așa, intuiția genialității sale lucra pentru el. Voi încerca o abordare creștin-ortodoxă a poeziei *Luceafărul*, așa cum o simt eu. Povestea iubirii dintre cei doi tineri este în fapt povestea iubirii dintre Dumnezeu și umanitate. Un aspect al adevărului complex al Întropării propus de poet este fundamentat altfel: Tatăl nu este de acord cu întruparea fiului său. Ce s-ar fi întâmplat, dacă lucrurile ar fi stat astfel? Răspunsul îl aflăm în poezia lui Eminescu. Am spus că Dumnezeu a făcut omul spre îndumnezeire. Dar este enorm de greu, chiar imposibil omului să atingă asemenea înălțime. Cătălina, pământeană, este conștientă de distanța colosală dintre ea și Hyperion, Fiul Părintelui din ceruri. Or, cum ea nu se poate înălța în sfera dumnezeirii, îl cheamă pe El pe pământ. Ea îi cere: „Cobori în jos, luceafăr blând/ Alunecând pe-o rază,/ Pătrunde-n casă și în gând/ Și viața-mi luminează!” Este a doua chemare a fetei. Asta după ce prima dată, refuzând invitația de a merge ea în ceruri îi spusese lui Hyperion: „Străin la vorbă și la port/ Lucești fără de viață./ Căci eu sunt vie, tu ești mort,/ Și ochiul tău mă-ngheață”. Este limpede că pământeana nu a înțeles nimic. Îl vede ca pe un mort, pe el care era veșnicie și pentru vecii vecilor! Ochiul său era o privire rece, remarcă ea. Înțelegem: nimic din căldura superficială și păcătoasă a privirii tinerelor ce se uitau la ea. Venirea lui Hristos pe pământ, întruparea Sa a fost așteptată de oameni, a fost dorită de ei. Mama Sa nu a fost nici marea, nici noaptea, ci El a luat trup de la o femeie care se mântuiește prin maternitate: Pururea Fecioara Maria Maica Domnului.

Asocierea Luceafărului lui Eminescu cu Hristos poate părea forțată sau chiar neavenită. Dar derularea evenimentelor urmează același plan: există o chemare în ambele cazuri; o schimbare de lumi: realizată de Hristos prin Întrupare, dorită de Hyperion, dar oprită de Părintele său; o trădare în ambele cazuri: Hyperion este trădat de cea pe care o iubea și era dispus la sacrificarea condiției sale; Hristos este trădat, condamnat, omorât de cei pentru care a venit să le asigure mântuirea; existența unui final conținând cuvinte definitorii pentru ei: Hyperion se retrage în lumea sa: „Ci eu în lumea mea mă simt/ Nemuritor și rece”. Iisus pe cruce îl roagă pe Dumnezeu-Tatăl să-l ierte pe cei care l-au pus pe cruce: Fără să fiu eminescolog, am încercat să dezvolt tema propusă în titlu după simțirea proprie. Cred că l-am înțeles pe Eminescu. Dacă nu, dacă am descris un alt om cu alte idei, îl rog să mă ierte. Parcă îl aud spunând: „Și când gândesc la viața-mi, îmi pare că ea cură/ Încet repovestită de o străină gură./ Ca și când n-ar fi viața-mi, ca și când n-aș fi fost./ Cine-i acel ce-mi spune poveste pe de rând,/ De-mi tin la el urechea și răd de câte-ascult/ Ca de dureri străine?...” Sunt eu, un preot muscelan, ce-l văd pe Domnu-n toate. Așa că l-am văzut și-n versurile sale!

Se spune că geniile sunt mai aproape de Dumnezeu GENIUL EMINESCIAN

Omenirea își datorează progresul unor personalități proeminente, cu o capacitate ieșită din comun, care prin inovațiile cu care vin deschid noi perspective dezvoltării și evoluției vieții pe Pământ. Toate generațiile care s-au perindat până acum au avut ca motor oameni care s-au distins prin aptitudinile lor ieșite din comun, făcându-se remarcăți și cunoscuți prin creațiile pe care le-au lăsat în urmă. Cu tot aportul adus de fiecare în parte, doar vârfurile excelează și se desprind, reușind să-și ia zborul și să se avânte dincolo de barierele acestei lumi la trăsura căreia s-au înhamat și pe care se străduie s-o tragă după ei, deși de obicei nu sunt înțelegși, ba chiar mulți pun frânele să le încetinească mersul. Oamenii obișnuiți le spun genii, iar aceștia apar mult mai rar, uneori odată la un mileniu, alături la interval de câteva secole.

Geniile nu se ivesc niciodată la întâmplare, ele sunt rezultatul revărsărilor de energii divine care năvălesc ca un șuvoi asupra celor predestinați, schimbându-le fundamental destinul față de oamenii de rând. Excelând într-un domeniu sau altul devin adevărați timonieri la cârma istoriei omenirii pe care o conduc pe valurile tumultuoase ale timpului, luându-se la întrecere cu furtuna care deseori vrea să scufunde corabia, iar uneori chiar a reușit. Fără acele genii sclipitoare lumea ar fi rămas pe loc, ele fiind sămânța creatoare semănată de Dumnezeu pentru a da rod mai bun.

În cazul geniilor lucrurile purced la fel ca la oamenii de rând, dar vor evolua diferit. La un moment dat se vor desprinde de cei cu care au pornit la drum și o vor lua la goană, avântându-se ca niște săgeți spre destinul pentru care s-au născut, unii reușind să se ridice deasupra neamului din care fac parte și să strălucească asemenea unui astru, oferind semenilor lor din Lumina și Înțelepciunea primite de la Creator. Dar nu toți vor reuși să iasă la lumină și să strălucească în văzul lumii, așa explicându-se numărul mare de creatori anonimi care au compus acele neasemuite doine și balade sau legendele păstrate și duse mai departe prin viu grai, din care unele au ajuns până la noi.

Se spune că geniile sunt mai aproape de Dumnezeu decât oamenii obișnuiți, că prin ei și în ei lucează mai mult energiile necreate care se revarsă din Ființa Divină, lor oferindu-le mai mult decât altor oameni din înțelepciunea Sa creatoare, care îi ajută să depășească barierele cunoașterii și să ofere lumii acele mari creații și opere nemuritoare care impresionează prin frumusețea și valoarea lor, de obicei inimaginabile pentru mintea omului obișnuit. Este expresiv în acest sens **Luceafărul eminescian**, un dialog impresionant și cu profunde semnificații filozofice și religioase între marele geniu al poeziei românești cu Creatorul său, Demiurgul. Mai mult sau mai puțin fericit în plan personal, Poetul se va ridica mult deasupra oamenilor de rând și va străluci ca o făclie în sufletele neamului în care s-a născut, căruia i-a oferit tot ce a avut, Dragoste, Viață și Lumină, devenind un astru „nemuritor și rece” care pentru el nu a mai păstrat nimic. Până și preafrumoasa Cătălina își va găsi un Cătălin al ei, iar el privindu-i dintre stele își va continua singur drumul pe Cerul infinit. Călătorind atât în spațiu cât și în timp, acest nou astru, venit din genune, se va întoarce până în *prima zi* care-i va aminti „cum izvorau lumine” din hăul ce a fost la începuturile lumii.

Nimicul din care a apărut lumea devine pentru poet setea de cunoaștere care i-a marcat viața, pe care o vede ca pe *un adânc asemenea/ Uitării celei oarbe*. Paralela între nașterea poetului și nașterea din haosul primordial a astrului care acum călătorește printre stele la dimensiuni cosmice și determină o atitudine de regret pentru darul cu care a fost înzestrat, care l-a îndepărtat de lumea obișnuită în care și-ar fi dorit să trăiască la fel ca muritorii de rând, fiindu-i luat până și dreptul la iubire.

În acest moment de judecată a propriului destin, poetul este marcat pe moment de frustrare, fiind dispus să renunțe la nemurire și la genul care l-a înălțat în cer doar pentru *O oră de iubire*, cerând Creatorului dreptul de a trăi și el la fel ca un om obișnuit, asemenea Cătălinei spre care i se îndreaptă gândurile. El merge până acolo încât acceptă moartea și o viață fără aureola divină care i-a fost pusă, fiind dispus să se întoarcă în *chaosul din care a apărut* și să trăiască ca un muritor de rând în *repausul care i-a dat naștere*, în care se complac mai toți oamenii de pe Pământ. Argumente aduse de Părintele Ceresc nu par să-l convingă până nu vede nestatornicia omului, fățărnicia acestuia prin imaginea Cătălinei în brațele altui bărbat. Făcând uitată dragostea ce o avea pentru poet, Cătălina jură iubire veșnică lui Cătălin, cum probabil i-a jurat și lui înainte la fel, iar, pentru a-l consola, îl ia de martor al iubirii ei, cerându-i să-i

accepte dragostea și *să-i lumineze norocul în viață* alături de acel muritor de rând.

O, ce deziluzie! Ce dezamăgire! După atâta dăruire care l-a adus la un pas să renunțe până și la nemurire pentru fata pe care o iubea, văzându-i ușurința cu care ea l-a părăsit, poetul se trezește la realitate. Mesajul fetei l-a dumirit și abia atunci el a înțeles sfaturile primite de la Dumnezeu și, mai ales, nestatornicia omului care s-a lăsat răpus de păcat și își acceptă soarta primită de Adam.

Acum a venit momentul adevărului, al alegerii pe care este chemat s-o facă. Prin fața sa trece destinul vremelnice a lumii pe care el o luminează cu poezia sa nemuritoare, prin care se străduie în van să-l apropie pe om de energiile necreate ce vin de la Dumnezeu, să-l ajute astfel să se adape numai din izvorul nescecat a Ființei divine, la fel cum face el. Dezamăgit de ce vede pe Pământ poetul va pricepe că acea lume nu poate fi salvată, că ea va rămâne veșnic o lume trecătoare care este sortită morții. O repetabilitate a vieții și a morții, oameni care

o iau din nou de la început, care îl face să înțeleagă că *Din sânil vecinicului ieri/ Trăiește azi ce moare*.

Pentru poet moartea nu este o fatalitate, ci doar o treaptă spre un nou început, porțița care deschide omului calea spre veșnicie, spre eternitatea pierdută de Adam. Numai că în viața genului eminescian nu toți oamenii primesc la fel veșnicia, pentru unii este un dat din naștere în timp ce pentru alții este un drum presărat de nenumărate porți. Drama morții astfel văzută transpare ca o renaștere perpetuă a acestei lumi efemere, care se zvârcolește în propria genune, din care redă vieții ceea ce a murit ieri.

Până și soarele își pierde importanța în fața strălucirii genului eminescian care, prin *voia divină*, poate fi oricând înlocuit, iar în locul luminii adusă de razele soarelui să ne lăsam învăluți în lumina astrală ce vine de la Creator, care este mai plăcută și nu cunoaște noapte. Dacă Soarele reprezintă sistemul planetar din care face parte și Pământul, se pare că Eminescu a înțeles perpetuarea vieții omului pământean și dincolo de dispariția planetei pe care locuim, la fel cum a previzionat Ioan în Apocalipsa. O alternanță ce vine din eternitate și va merge până dincolo de sfârșitul acestei lumi, omul va trece astfel dintr-o lume în alta, deasupra lui se va aprinde soare după soare, va călători de pe o planetă pe alta până ce va umple tot Universul făcut pentru el de Părintele Ceresc. Dezamăgit de propria dramă și mai ales de firea schimbătoare a omului, în viațuinea poetului omul își va continua soarta indiferent unde se va afla în viitor. Va fi același om supus păcatului, același om meschin și schimbător. O perspectivă pesimistă asupra viitorului omenirii, poetul fiind marcat probabil de ușurința cu care l-a părăsit Cătălina. Aceeași atitudine îl îndeamnă la o

reflecție profundă asupra vieții și a morții, a căror alternanță o vede ca fiind ireversibilă. Concluzia poetului este că, trăind cu speranța nemuririi oamenii se nasc spre a muri, primind moartea ca pe o speranță spre care se îndreaptă spre a se naște din nou. În viziunea lui, adevărata nemurire o primesc doar geniile și oamenii care trăiesc după Cuvântul lui Dumnezeu, al căror nume va trăi veșnic.

În momentul în care poetul își exprimă durerea pentru singurătatea genului său, se va petrece o minune, cum de altfel se petrec deseori în momente cruciale din viața fiecăruia din noi. Cu Lumina Sa necreată Dumnezeu îi va releva Adevărul, îl va ajuta să-i vadă pe oameni așa cum sunt ei în realitate, cu firea lor păcătoasă și mai ales nestatornică, iar atunci poetul își va alege singur destinul, cel care i-a fost rânduit de Creator. Impresionant mod de a merge pe calea destinului înscris în cartea vieții. O viziune fabuloasă asupra vieții și a morții, dar și a planurilor divine care se revarsă spre noi prin acele energii necreate dătătoare de viață.

Reversibilitatea celor scrise în Cartea viitorului și a vieții îl va marca și pe poet. În viziunea sa, Planul divin nu poate fi schimbat oricât de mult și-ar dori poetul, dovadă că Dumnezeu îi poate oferi lumea întreagă dar mai puțin moartea pe care și-o dorea. Numai imaginea Cătălinei care își caută fericirea în brațele lui Cătălin îl face pe poet să înțeleagă Adevărul pe care L-a rostit Dumnezeu și inutilitatea cererii sale, care se va topi ca o himeră la relevarea Adevărului. Astfel, într-o clipă el va putea deosebi diferența între Dragostea nemărginită a lui Dumnezeu și cea trecătoare a Cătălinei. Dezamăgit, el își continuă drumul pe cer, *Călăuzind singurătăți/ De mișcătoare valuri*. Căci ce este viața pe Pământ decât o călătorie pe valurile timpului, o mare furtunoasă pentru unii, mai liniștită pentru alții, pe care fiecare călătorește singur.

Poetul se consolează și, acceptându-și nemurirea în singurătatea genului său, continuă să-și facă drumul pe cer *Călăuzind singurătăți/ Pe mișcătoare valuri, / Dar nu mai cade ca-n trecut/ În mări din tot înaltul*. Renunțând definitiv la Cătălina și la viața trecătoare de pe Pământ nu se mai amestecă cu muritorii de rând. Destinul său este salvat și astfel poetul își acceptă soarta. Privind din înalt, spre cei doi îndrăgostiți, le vede doar chipul de lut din care au fost făcuți, chip care nu li s-a schimbat și nu se va schimba niciodată, fiind robii răului și păcatului etern. Poetul va înțelege că nu se poate coborî la ei din înaltul unde zboară, chiar dacă acolo este singur, trăindu-i tovarășie doar stelele de pe cer. Atunci își va continua traseul său pe Cer pentru a-i călăuzi pe oameni, care vor continua să *trăiască în cerul lor străm*, neputincioși să-și depășească limitele și să se rupă de păcat, în timp ce el își va continua viața în eternitate privindu-i ca înaintea, *nemuritor și rece*. Învăluit de Lumina divină care i-a oferit nemurire, poetul

va trăi o experiență de viață fundamental diferită față de oamenii de rând, dar care îl va obliga la singurătate într-o lume astrală hărăzită doar genilor.

Conceptul eminescian cu privire la dobândirea nemuririi prin primirea darurilor ce vin de la Dumnezeu îl întâlnim și în alte poeme la fel de fascinante, între ele fiind: „Memento mori”, „Venere și Madonă” sau „La steaua”. La fel ca în „Luceafărul”, poetul mai întâi se revoltă, punându-și indignat și profund dezamăgit întrebarea: *Dar la ce să beau din lacul ce dă viață nesfârșită, / Ca să văd istoria lui dinainte-mi repetită?* Același concept kantian asupra mântuirii omului doar prin repetabilitatea sa cosmică până la sfârșitul Universului, sintetizat de poet în câteva cuvinte simple, dar colosal îmbinate între ele, care te captivează prin mesajul pe care îl transmite: *Icoana stelei ce-a murit / Încet pe cer se suie:/ Era pe când nu s-a zărit,/ Azi o vedem și nu e*. De astă dată gândirea sa transcende conceptul propus în poemul „Luceafărul”, realizând că oricât ar fi de înzestrată, nici geniile ca și aștrii nu trăiesc veșnic, iar în cele din urmă și unii și alții își vor găsi sfârșitul.

Cugetând asupra vieții și a morții poetul alege totuși ca alternativă poezia, care i se pare a fi mai firească decât vrea ca numele lui să dănuie peste valurile de uitare în care se vor pierde toți ceilalți oameni din jurul lui:

Și de-aceea beau paharul poeziei înfocate./ Nu-mi mai chinui cugetarea cu n-trebări nedezlegate/ Să citeș din cartea lumii semne, ce noi nu le-am scris./ La nimic reducere moartea cifra vieții cea obscură/ În zadar o măsurăm noi cu-a gândirilor măsură, / Căci gândirile-s fantome, când viața este vis.

NICOLETA PANINOPOL între Dăruirea umană, Profesionalism și Credința „Nimic fără Dumnezeu!”

Iubiți cititori, după florile dalbe care ne-au împodobit Sărbătorile, după colindele pe care le-am ascultat în triliul sfânt de Lerui-Ler, după speranța dată, încă de spiritul magic al iernii, vă invit la o incursiune de suflăt în viața unui Om, care neconținut are ca expresie înălțătoare a vieții demne, Munca și Dăruirea pentru Oameni, Bine și Frumos. Trăiesc un sentiment nobil, cu totul aparte, ca primul interviu din acest an să-l realizez cu distinsa doamnă Nicoleta Paninopol, manager al Centrului Cultural UNESCO Mihai Eminescu, din București. Imboldul inițierii acestui interviu mi-a fost determinat, în primul rând, de prestigioasa sa activitate, premiată recent de Comisia permanentă comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru relația cu UNESCO, pe care Domnia Sa a desfășurat-o, în cursul anilor, în calitatea menționată, iar apoi, de personalitatea sa care impresionează, motivează și fascinează pe cei care o întâlnesc sau o cunosc deja. Privesc cu bucurie și recunoștință privilegiul de a-mi acorda acest interviu, având în vedere că în permanență este implicată în derularea atâtor proiecte la care lucrează, inclusiv în aceste prime zile de an.

Interviu de
Claudia Motea

le pentru participanții la activitățile noastre culturale. Pictorii din Republica Moldova, cu care noi colaborăm, sunt artiști foarte talentați, foarte serioși, muncitori și foarte responsabili. Sunt profesioniști, în adevăratul sens al cuvântului, dedicați cu tot sufletul lor pentru pictură. Aici vreau să îi amintesc pe: Inga Edu, Iurie Matei, Vasile Sitari, Dmitri Murahovschi, Radu Negru și Victor Frimu.

- Anul acesta se împlinește 65 de ani de când România a aderat la UNESCO. Implicarea deosebită a Centrului Cultural Mihai Eminescu a fost remarcabilă la organizarea evenimentelor de la Opera Națională și de la Patriarhia Română.

- În acest an, România a împlinit 65 de ani de UNESCO. Cu această ocazie, Centrul Cultural UNESCO Mihai Eminescu a desfășurat mai multe evenimente care să marcheze această sărbătorare, dar, așa cum am menționat, cele mai complexe evenimente s-au desfășurat la Opera Română și la Patriarhia Română. Aceste două evenimente s-au desfășurat împreună cu CNR UNESCO, MAE și Patriarhia Română, cărora le mulțumesc pentru parteneriatul pe care îl avem.

- Expoziția „Istorie și Artă” a fascinat pe toată lumea prezentă. Cum s-a născut acest proiect și cum vedeți continuitatea acestuia?

- „Istorie și Artă” este proiectul prin care eu am simțit că trebuie să onorăm memoria înaintașilor noștri. Am vrut să acord respectul cuvenit pentru personalități ale României, care au fost mari patrioți și au iubit România. Proiectul s-a desfășurat la Palatul Patriarhiei și, într-adevăr, chiar și în prezent, colecția de picturi care fac parte din acest proiect se bucură de foarte multă apreciere din partea publicului.

- Recent ați redeschis și inaugurat Galeria de Artă Calderon Art Studio, într-o atmosferă de sărbătoare, vernisajul valoroasei artiste Inga Edu din Chișinău, fiind foarte apreciat de criticii de artă. Cum ați decis ca acest vernisaj să fie premiera de gală a evenimentului?

- Începând cu vara anului trecut, eu am simțit nevoia de îmbunătățirea condițiilor pe care Galeria Calderon Art Studio le oferea artiștilor plastici. Împreună cu echipa de la Centrul Cultural Mihai Eminescu am realizat acest obiectiv, astfel încât, în prezent, galeria noastră de artă oferă servicii profesionale pentru cei care doresc să își expună colecțiile de artă.

În ceea ce privește deschiderea galeriei cu vernisajul expoziției de pastel a artistului plastic Inga Edu a fost pentru noi o onoare. Inga Edu este un artist profesionist și un foarte bun dascăl. Ea este profesor la Liceul Academic de Arte Plastice „Igor Vieru” din Chișinău, unde are mare grijă de elevii săi.

- Cu ce alte personalități ați mai colaborat și au călcat pragul Centrului Cultural Mihai Eminescu?

- Am colaborat cu multe, multe personalități. Nu dau nume pentru că, n-aș vrea să omît pe cineva... Toți au fost și sunt foarte importanți pentru noi. Am fost onorați să lucrăm împre-

ună, la diverse proiecte: artiști, cântăreți, scriitori, poeți, actori, sportivi de performanță, profesori, artiști plastici și mulți, mulți alți oameni dedicați domeniului în care ei activează.

- Înființarea unei Edituri proprii are relevanță ca dat lingvistic pentru Centrul Cultural Mihai Eminescu? Numiți câteva cărți publicate.

- Editura Centrul Cultural Mihai Eminescu are numai șase luni de activitate și bineînțeles că are importanță. Orice proiect al nostru are importanță. Până în prezent, cu personalul nostru am realizat câteva albume de artă: „65 de ani, România în UNESCO”, „Răsărit la Marea Neagră”, „Cu șevaletul prin micul Paris” și „Istorie și Artă”.

- La Centrul Cultural Mihai Eminescu se țin cursuri de pictură, actorie, muzică-instrumente... la care se înscriu din ce în ce mai mulți copii și seniori. Ce ne puteți spune despre aceste cursuri?

- Centrul Cultural Mihai Eminescu desfășoară în fiecare an proiectul „Pantelimon 301”, unde copiii și adulții din sectorul 2 pot să vină gratuit la diverse activități și cursuri: actorie, pictură, chitară, pian, tobe, canto clasic, canto, muzică populară, cor, engleză, balet, dansuri populare, gimnastică și karate. Toți profesorii sunt profesioniști și foarte dedicați. Copiii îi apreciază foarte mult, iar eu sunt mulțumită că am reușit să găsească așa profesori înimoși care își propun să facă performanță.

- Teatrul NostruM afiliat UZPR-ului s-a născut practic în Centrul Cultural Mihai Eminescu și este un purtător loial al culturii și spiritului eminescian, inclusiv prin Seratele Eminesciene pe care le susțin aici actorii și jurnaliștii acestei instituții. Ce alte activități se mai desfășoară în Centrul Cultural Mihai Eminescu?

- Centrul Cultural Mihai Eminescu își desfășoară activitatea în multe domenii: artă, cultură, muzică, educație, editură, campanii sociale și umanitare.

- Ce reprezintă Religia pentru dumneavoastră?

- Nimeni fără Dumnezeu! Simplu și cuprinzător. Eu chiar nu fac nimic fără Dumnezeu! Să faci altă, dacă pot!

- Care este cea mai importantă calitate umană pentru dumneavoastră?

- Iubirea de țară. Un om care își iubește țara este un om fidel, respectuos, muncitor și cu principii. Foarte greu găsești în ziua de azi oameni cu principii!

- Cel mai frumos cuvânt pentru VIAȚĂ? Dar pentru IU-BIRE?

- VIAȚĂ = COPIL... IUBIRE = FIDELITATE... Orice formă a iubirii implică fidelitate... pentru țară, pentru familie, pentru o persoană, pentru un animal de companie, pentru profesia pe care o ai, pentru Dumnezeu... Pentru orice crezi! Iubirea fără fidelitate, nu există!

- Recent ați primit de la Comisia permanentă comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru relația cu UNESCO, un Premiu de Excelență pentru activitatea dumneavoastră de promovare și susținere a culturii românești. Ce sentiment v-a încercat în acel moment, practic de neuitat?

- Am fost surprinsă. Nu m-am așteptat! M-am simțit bine. M-am simțit foarte bine! Orice om are nevoie de recunoaștere și apreciere a muncii pe care o depune. M-am simțit ca un elev premiant.

- Care este cel mai frumos gând cu care doriți să plecați în noul an?

- Să fiu mai bună decât în anul care a trecut! Să fiu o mamă mai bună, să fiu o fiică mai bună, să fiu un manager mai bun, să fiu un profesionist mai bun, să fiu un prieten mai bun. În concluzie, să evoluez ca om! La finalul anului îmi fac un bilanț personal și profesional. Și în fiecare an îmi doresc să fiu mai bună! Simply the best!

Te-ai logodit cu cerul...

Ce îngeri te-au răpit din templul poeziei Lăsându-ne săraci de tine și de noi, Zidindu-ți tinerețea pe soclul veșniciei Eternizând condeiul și luciul albei foi?

În urmă-ți plânge lacul și nuferii și teiul Și florile albastre și plopii fără soț, Ei n-au uitat de tine și nici de obiceiul De-a-i alinta în versuri fără-a dori negoț.

Te-au așteptat decenii și nopți și zile-n-șir Să vii să legeni codrul și ploile și vântul, Să scrii duios poeme cu pana-ți de cașmir Pe rana încă vie unde-a săpat doar gândul.

Cerneala-ți este humă și pana-ți-e cenușă, Dar totuși ai găsit albastrul printre stele, Storcând de umbre mâna uscată în mânășă Răstorni căușul rimei pe-altarul vieții grele.

Te-ai logodit cu cerul și nu întâmplător Ți-a fost s-ascuți înaltul din flautul stelar Arpegiind murirea-ți prin raiul călător Lăsând de timpuriu un gol fără de hotar.

Știut-ai să-l astupi, dar cât de tare doare Să știm că nemurirea ți-e haină de festin Și frigul de afară te-apasă cu ardoare Făcându-ți grea șederea în clipa de destin.

Ne mângâie tristețea când înălțăm privirea Și nu-ți vedem nici urma pe bolta instelată, Ca tine nimeni altul nu a cântat iubirea Făcând o poezie din dulcea-amara soartă.

Din sânul iernii aspre, la gura sobei calde, Ies slovele fierbânde din abur de plămân, Privind sfios azurul, în piept tăios ne arde, Simțindu-te prezent în gena de român.

Te-au mărit istorii...

Te-au mărit istorii ca pe nimeni altul Prea zidindu-ți templu peste aspre vremi, De întoarnă vântul ascultându-ți sfatul Îngeri blânzi așteptă în altar să-i chemi.

Ciobănind poeme-n staulul de versuri Mulgi în albiu lapte cu miros de fân, Marchitan de slove între universuri Ți aștepți sentința de-a muri bătrân.

Ai întins năvoade-n delta călmării Veșnicind în peșteri dăltuite-n cer, În peniță solzii zbat la țărnul mării Acostând în unghiul dreptului echer.

Partizan al păcii pui condeiu-n teacă Ridicând în bernă flămuri carpatine, Scoți luminii umbra din fântâna seacă, Peste albul foi răduind rubine.

Vizitui caleștii Carului Cel Mare Bicuiеști în strofe boabe de nectar, Storci în tească mirul sfintelor izvoare Scânteind cuvinte-n cioburi de amnar.

Tu, cel ce-ai fost...

Tu, cel ce-ai fost și inger și-mpărat Și cel dintâi părinte-al limbii noastre, Din pana-ți sfântă codrul l-ai cântat Și-i cântă și azi frunzișului, din astre.

Ți-a fost prea strâmtă haina românească Să fi-ncăput în ea fără să gemi, Și chiar de soarta-ți fură să umbrească Măreai serafic dincolo de vremi.

Te-a căutat de anotimpuri veșnicia Dar licărea demult printre luceferi, De n-alungași în ceruri pustnicia Coboară să-ți vezi lacul plin de nuferi.

Și teiul e-nflorit și des în ramuri, I-e trunchiul tot mai gros și tot mai trist, Te-așteaptă agitată marea-n țărături De-un vânt turbat, ce mușcă egoist.

Te întâlnim adesea printre rafturi Și nu respiri și nu clipești din gene, Dar știm că te măresc străine naturi Cum te măresc și nopțile eterne.

SIBIANA MIRELA ANTOCHE

Doinește-n cer, Eminul!

Se clatină o frunză de umbra unei lacrimi Și-n lina ei cădere miros de tei răsfiră, Iar crugul pământesc versete lungi respiră Descătușând văzduhul de asprele lui patimi.

O arcă de clădiră i-ar fi umplut lacuna Ce-i otrăviră suflul de lipsa-atâtor muze, De-a ocolit ispită iertat a lui și n-a-lui vină Și tot au înflorit în rai toți trandafirii.

Nepământeaul geniu, cel dăruit trăirii Și-a măsurat iubirea în mii de ani lumină, Și de-a purtat pe umeri a lui și n-a-lui vină Și tot au înflorit în rai toți trandafirii.

Poeticești alei îi plimbă-n noapte pașii Prin astrele bătrâne ce-l veșnicesc măreț, Neîmpăcat plecării plătită asprul preț, Acela de-a sfârși prefericind vrăjmașii.

Străfulgeră înaltul, din pieptu-i smulse chinul Slăbind de neguri norii ce vântură din vele, Se-aude dulcea-i liră din coasta unei stele... Opriți îndată clipa! Doinește-n cer Eminul!

Aceeași zi...

Aceeași zi ales-ai să te naști, Aceeași să te-nalți măreț la stele, Cât patimile vieții le demaști Pământu-n rouă-ncepe să le spele.

Te omețesc zăpezile în cer Cum troienesc în nopțile polare Când Tu privești grădinile de ger Topesc în rai banchizelor de soare.

Vitralii de cuvinte prăvălești Pe lacul inundat de albiu nuferi, Pescar, în bărci galactice vâslești Spre țărnul nemuririi unde suferi.

Eminescu este darul cel mai de preț al poporului român și al limbii române! Să-l mărim, să-l cinstim, să nu-i uităm nicidecum cuvântul!

Sibiana Mirela Antoche

Ascultă cântând angelice viori Și scoți livan din albia genunii, Mindirigii a păturei de nori Descos de muguri flacăra furtunii.

Ascunzi silabe-n buncărul de fier, De beznă, dorul ploilor suspină, Rămâi Părinte-al marelui mister Și Zeu, coroanei sfinte de lumină!

În genunchi rugăm eternul...

Ai pus floare lângă floare și cuvânt lângă cuvânt Mângâind cu pana-ți caldă tot ce mișcă pe pământ, Versului i-ai dat lumină și sfințire de icoană Vindecând dintr-o privire și cea mai adâncă rană.

Scrisă-n stele ți-a fost soarta și nedrept de lapidară, Dar ți-a fost de-ajuns să scrii despre codrii, despre țară, Din dușmani făcut-ai nuferi pe un lac de-ntinse plân-geri, Pașii-ți demni ți-au fost prieteni urmăriți din cer, de îngeri.

Ai chemat în strofe zeei să-ți ursească veșnicia Și-au venit în număr mare să-ți măsoare volnicia, Au decis să fii Luceafăr peste nopțile-nstelate, Să ne-ncănti din lira-ți blândă stihuri dulci, catifelate.

Înțeleptele-ți poeme stau pe rafturi neclintite, Timpul nu le-a șters divinul, le-a vrut doar a fi citite, Nu le-a stins nici măreția, nici candoarea fără seamăn, Sunt la fel de-nălțătoare neavând pe lume geamăn.

Ai iubit cum nu iubește orice muritor femeia, Ți-ai pus aripi de Icar și-ai aprins din zbor scânteia, În cerneală-ai ars condeiul, iar din vorbe lustruite Închinat-a-i ei, Iubirii, diamante șlefuite.

Trist, privești și-numeri anii... oare câți să se fi scurs? Lasă-ne pe noi, Emine, sunt ai noștri... s-au tot dus, Ai stors tot ce-a curs prin tine și mai mult decât trăirea, În genunchi rugăm eternul să-ți declare nemurirea!

(...) Nu știu dacă citindu-mi versurile, în înaltul cerului, i-am putut mângâia aripile frânte mult prea devreme. Îi simt prezența în lumina condeiului și lucrul acesta îmi dă încredere să contrazic vremurile prin care vâslește și-n lumina cărora zbuciumă absența sa. Scrierea eminesciană a devenit cu timpul un stil literar demodat.

Eu vin și contrazic această teorie. Un vers trebuie să cante precum orga în altarul unei catedrale, să vibreze ca diapazonul după sune-tul căruia se acordează strunele divine ale unei chitare, să transmită o profundă emoție. Totuși, Eminescu a răzbit și poezia lui se predă în școli, este omagiat, atât la nașterea sa, și nu numai.

Eminescu este unic prin valoarea operă ce a lăsat-o posterității ca pe comoara cea mai de preț a literaturii române. Fragment din cuvântul autoarei, Sibiana Mirela Antoche, intitulat „Sub tăcerea cuvântului”,

din volumul dedicat Marelui Poet Nepereche Mihai Eminescu - „Fiul clipei”, Editura „Armonii Cultu-rale”, Adjud, 2020 – Premiul I, secțiunea Poezie, în cadrul Concursului Literar Internațional CORONA, ediția a VI-a, Italia, 2021

FLOAREA NECȘOIU

Încă un înger cult, cu chip de om, s-a înălțat la cer (o bună profesoară care nu trebuia să moară)

Nu oricine poate face ceea ce profesoara Floarea Necșoiu a făcut pentru limba și literatura română. Prin „plecarea” domniei sale ca o „floare” la ambasada pământurilor din cer, limba română a rămas orfană. Rubrica „În apărarea limbii române” din publicația Uniunii Ziariștilor Profesioniști „Cronica Timpului”, văduvită de „florile gramaticale” semnate Floarea Necșoiu este într-un ocean fierbinte de lacrimi. Prin plecarea dumneavoastră, iubită colaboratoare, cu care subsemnatul a fost coleg la Revistele: „Independența Română”, „Independența prin cultură”

și „Cronica Timpului” rubrici importante „obligate să meargă înainte” au rămas doar cu discipolii, dascălul „risipit” în înaltul albastru al cerului, va fi de acum ochiul albastru al lui Dumnezeu, când ne va îndruma și ne va urmări în toată creația noastră literară. De la dumnea-voastră ați fost frumoasa virgulă, utilă și esențială, până în momentul acesta trist când Dumnezeu a zis „punct” și sufletul fericit al domniei voastre a părăsit închi-

soarea strâmtă a trupului. Pentru noi toți care v-am prețuit, dumneavoastră stimată doamnă profesoară Floarea Necșoiu nu ați murit, ci doar v-ați mutat cu domiciliul

Moto: „Fără personalități ca profesoara Floarea Necșoiu, limba română nu va fi adusă în trista stare a sărăciei gramaticale și a necunoașterii literare.”

la *Cotul Donului*, de unde nu mai multă energie veți îndruma discipolii pe care i-ați „părăsit” temporar. Mulți, așteptăm „semnalul” când vom pleca la căutarea Dumnevoastră. Dacă, acolo sus, ne vom mai recunoaște sau nu, numai Dumnezeu poate să ne îndrume. „Vise ușoare și frumoase, că acolo sus, nu există „țărănă”.

P.S. Veți rămâne una din „permanențele artei – floarea albastră” a gramaticii limbii române.

COJOCARU VERGIL
- COVER

MEMORIA CLIPEI... SĂ NU UITĂM!

A IV-a ediție a comemorării Holocaustului a avut loc pe 27 ianuarie, la Muzeul Țăranului Român, în prezența ambasadorilor din Israel, Germania, SUA, Guvernul român, gazda evenimentului fiind directorul muzeului dl Virgil Ștefan Nițulescu. Au rulat filme ce tratează varii istorii dramatice ale unor timpuri de neuitat de către cei ce au supraviețuit, ale rudelor ce și-au pierdut pe cei dragi. Că istoria nu se mai poate îndrepta e adevărat, dar ca să nu se mai repete asemenea lucruri, ceea ce ne stă în putință e să nu adoptăm indiferența, nepăsarea, ignorarea, mai dăunătoare ca orice...

În aceste zile am văzut iarăși câteva filme destinate acelor timpuri absolut imposibil de uitat prin cruzime și neomenie, dramele trăite de supraviețuitori, durerile nestinse ale celor despărțiți de rude apropiate și ale celor ce și-au descoperit printre apropiați nu doar victime, ci și autori sau responsabili de orori, unii care nu au plătit pentru faptele lor, mulți au reușit să se stabilească în alte țări, unii au fost prinși și au plătit cu viața... Am văzut și modele de supraviețuire prin efortul minții, prin răbdarea de a suporta umilițe, bătaii, înjosiri, dar și momente de frăție cu cei ajunși la capătul puterilor, dând dovadă de omenie, spirit de sacrificiu, dovezi ale modului în care suferința are drept rezultat înobilarea în spirit – calitatea omului...

Tot la 27 ianuarie 1944, a luat sfârșit Blocada Leningradului, începută în septembrie 1941, orașul muzeu, perla Nordului, salvat și din sacrificiul celor rămași să-l locuiască, femei, copii, bătrâni ce și-au adus contribuția pe măsura puterilor, alegând să păstreze mereu „speranța”. Centrul Cultural Rus la București a organizat seri cu filme închinare comemorării victimelor leningrădene, în decor cu lumânările, în tăcute și triste regrete din partea audienței... Am urmărit în anii precedenți documentare cu mărturii ale unor supraviețuitori, de acum oameni vârstnici, copleșiți de amintirile ce-i obsedează de o viață, orori la care au asistat, dureri

CLEMENTINA TIMUȘ

PĂDURICE,
LOC UMIBROS

Ec. ALEXANDRU ȘTEFAN

„Greșelile politicianilor sunt crime, căci în urma lor suferă milioane de oameni nevinovați, se împiedică dezvoltarea unei țări întregi și se împiedică, pentru zeci de ani înainte, viitorul ei”.

Mihai Eminescu

Din 2006, la o cerință fermă din partea Bruxelles-ului, România a creat un organism care trebuia să inventarieze toată suprafața forestieră a țării și să-i monitorizeze evoluția. Gradul de împădurire era de 26 - 27%. Ca să administreză pădurea, trebuie să o cunoști, spuneau autoritățile. România ar trebui să împădurească două milioane de hectare în 25 ani, adică 80.000 de hectare pe an pentru ca să ajungem la media europeană de 33 - 34% din teritoriu. Administratorul pădurilor Romsilva „reuşește” să planteze anual 15 - 20 mii de hectare anual. Pentru a ajunge la media europeană avem nevoie de 125 de ani. Deci crearea acestui organism este mai mult decât necesară, se justifică, cam, aceleași autorități. Organismul a primit numele de „Inventarul Forestier Național” (IFN) și urma să funcționeze ca un departament în cadrul Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură (INCDS). S-au angajat mulți ingineri silvici, care au fost trimiși la specializare în țări precum Elveția sau Finlanda. Au învățat cea mai nouă metodă de inventariere a pădurilor, aplicată la nivel internațional. Cu aparate G.P.S, tablete cu software-uri specializate și marcaje metalice speciale, aceștia au monitorizat fiecare arbore în parte. Coroborând datele și folosind o tehnică asemănătoare sondajelor de opinie s-au obținut rezultate precise, cu o marjă de eroare de câteva procente. Primul ciclu privind volumul total al arborilor din România și dimensiunea suprafețelor împădurite s-a încheiat în 2012 și s-au delimitat arile forestiere din toate zonele țării și în interiorul acestor suprafețe. Între 2013 - 2018, s-a derulat al doilea ciclu de cercetare al „Inventarul Forestier Național” (IFN), și a fost mult mai important decât primul pentru că se puteau face comparații cu datele din ciclul anterior. Astfel,

ingenierii aveau să stabilească, pentru prima dată, în ultimele decenii, cât lemn se extrage din pădurile României. Se știa doar ce se taie legal, în urma datelor raportate de fiecare ocol silvic din țară și centralizate de Institutul Național de Statistică (INS). Rezultatele au depășit așteptările: 38 de milioane de metri cubi de lemn sunt tăiate din pădurile României. Institutul Național de Statistică (INS) raportează 18 milioane de metri cubi care reprezintă tăierile legale. 20 de milioane de metri cubi reprezintă arbori care dispar în urma tăierilor ilegale. România pierde, în fiecare an, circa un miliard de euro, la un preț mediu de 50 de euro pe metru cub de lemn. Suntem țara în care pădurile sunt decimate de tăieri ilegale și în care politicienii se prefac că le plantează la loc, doar ca să dea bine la electorat. După ce am arătat dimensiunea furtului de lemn din pădurile României, în numărul viitor, vă arătăm cum sunt falsificate campaniile de plantare care ar trebui să le refacă. Instituțiile care administrează fondul forestier național sunt puternic politizate, iar grupurile private care activează în domeniu nu au niciun interes ca pădurile României să fie monitorizate, deoarece în incertitudine se pot face tot felul de manevre. În 2018, după elaborarea raportului care conținea cifre incorecte, activitatea „Inventarul Forestier Național” a fost înghețată. Ministerul nu a mai alocat buget pentru continuarea următorului ciclu de cercetare.

Tăierile ilegale din pădurile României au devenit, în ultimul timp, cel mai important subiect de pe agenda publică. Și în timp ce statul lasă impresia că e depășit de dimensiunea acestui fenomen, ies la iveală informații care arată că instituțiile responsabile știu exact cât lemn dispare în mod ilegal din păduri, dar preferă să ascundă informațiile. Inginerii silvici care

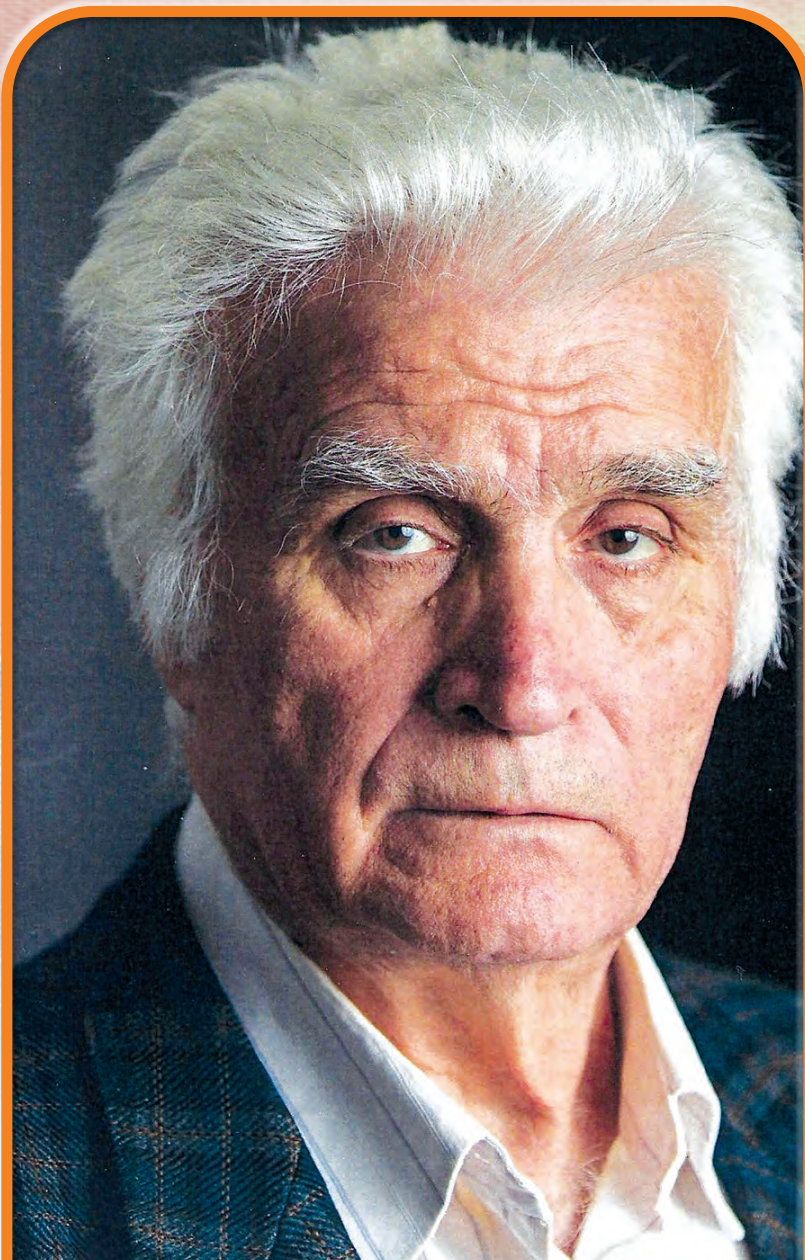
s-au ocupat de inventarierea copacilor s-au hotărât să rupă tăcerea și acuză că rezultatele prezentate superiorilor au fost îngropate. Raportul a fost făcut public fără a conține cea mai importantă informație: numărul uriaș al arborilor care dispar din păduri. Totul a fost prezentat Direcției de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (DIICOT) care a deschis un dosar pentru abuz în serviciu și comunicare de informații false care pun în pericol siguranța națională. Anchetatorii au descoperit nereguli atât de grave încât, în concluziile raportului, solicită ca informațiile descoperite să fie trimise către unitatea de parchet cu cel mai înalt grad din România: Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. S-au făcut modificări legislative ca de exemplu aplicația „Inspectorul Pădurii”, pentru stoparea tăierilor ilegale. În realitate, hoții de lemn și-au adaptat metodele și continuă să taie lemn ilegal acoperiți de acte și de pasivitatea autorităților silvice, de la bază, până la cel mai înalt nivel. În fața acestei pasivități, a celor mai înalte structuri ale statului, am descoperit un sistem de complicități și interese în care e implicată toată lumea: silvicultorii ai statului, șefi de ocoluri silvice, conectați politic, politicieni locali care au fost numiți în instituții silvice cheie, pentru a închide ochii la jaful din păduri. Au fost create portite legislative pentru ca hoții să poată fura cu acte în regulă. Ministerul Mediului a demarat procedurile pentru finanțarea următorului ciclu de cercetare al „Inventarului Forestier Național” (IFN), care ar urma să dureze cinci ani. Descifrarea corectă a acestor legi se poate face printr-o întrebare: „prin ce ne conducem?” Răspunsul este: „relația ta cu natura, cu influența puterii tale asupra folosului particular și a binelui general”. Omul este determinat de natura sa, el nu dispune de capacitatea de scăpa de soarta sa. Dar ca să scapi de această povară karmică trebuie ca legile naturii, legile civile și legile divine să se armonizeze, poate chiar să coincidă. Pentru aceasta hai-deți să facem un exercițiu: „Măine dimineață, când vă treziți, inspirați adânc”.

(Va urma)

Cojocaru Vergil

Rodica Subțirelu în dialog cu Vergil Cojocaru Cover

Rodica Subțirelu: - Domnule Vergil Cojocaru Cover a fost și este pentru mine o mare bucurie să vă fi cunoscut. Vă respect și vă admir pentru tot ceea ce faceți pe tărâmul artelor plastice și al publicisticii. Cândva, am auzit, participând la vernisajul unei expoziții, următoarea zicere: dacă nu ar fi fost pictura, limbajul sufletului ar fi rămas necunoscut. Emoționant, nu-i așa?... Fiecare dintre noi poate fi pictorul propriei sale vieți. Domnule profesor Cover, ce vă caracterizează? Ce înseamnă pentru dumneavoastră talentul?

Vergil Cojocaru Cover: - Talentul are multiple înțelesuri: la grecii antici „talent” era „greutate” care varia după țări; tot la greci „talent” era denumirea unei monede de argint cu valoare destul de mare. Am înțeles că dumneavoastră v-ați referit la acea atitudine distinsă, abilitate naturală sau dobândită. Aș pune în prim-plan „talentul vorbit” și mai apoi pe celelalte, ca politician, pictor, scriitor, balerin, actor, profesor. În realitate, talentul unui artist, indiferent de profesie, este numai inspirație, transpirație, dragoste în tot ceea ce face în viață. Cu mult talent sunt soțiile și mamele noastre în gospodărie și la prepararea mâncărilor adevărată „artă culinară”. În ce mă privește, în ultimul timp, am constatat că subsemnatul mai am mult talent în aranjarea vorbelor... Nu degeaba sunt membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România. Să fiu sincer, cred că este talentul suprem al fiecărui om.

R.S.: - Știu că artiștii plastici vă solicită participarea și prezentarea creațiilor aproape la toate vernisajele. Critica dumneavoastră are ceva aparte prin felul expunerii, ceea ce vă face stilul inconfundabil. Și mai știu că lucrați până noaptea târziu... scrieți cu multă dăruire și pricepere făcând observații și aducând laude care caută să definească cât mai exact lucrările expuse. Critica este ușoară sau... arta este grea?

V.C.C.: - Aveți dreptate: critica este mult mai ușoară decât arta. Eu prefer lauda, acele cuvinte frumoase și mobilizatoare, încurajatoare, prin care se înalță meritul cuiva, vrednic de laudă. Prin laudă se deschide sufletul în toate discuțiile. Lauda provoacă. Deși se zice că „lauda de sine nu miroase a bine”, mai bine o laudă chiar peste merite, decât bărfe răutăcioase, descurajatoare. În acest moment îmi vin în minte versuri dintr-o fabulă a scriitorului rus Kahrmazin „Cucul și cocoșul”... „De ce oare cucul lauda cocoșul/ Aducându-i darnic laude cu coșul/ Pentru ca cocoșul mândru și năuc,/ Să ridice-n slavă, lăudând pe cuc”.

R.S.: - Cum este primită arta picturală modernă în mediul cultural românesc, actual?

V.C.C.: - Artă picturală modernă, în mediul cultural românesc, actual, este privită și primită cu multă atenție, prețuire și respect. Consider arta modernă ca pe o negație a regulilor artei. Ar fi o mare greșeală a-

tistică în ceea ce privește viziunea omului de artă. Artă modernă este o artă mai cerebrală, care depășește forța dominantă a naturii umane. Înseamnă filozofia plastică a artistului asupra speranțelor și mulțumirilor exigenței umane. Cunosco o mulțime de artiști care și-au „descoperit” eul lor artistic în diverse forme ale artei moderne contemporane: Elian Băncilă - pictorul de negru, Neluța Stăicuț - artista plastică a celor trei „R”: „Recuperează”, „Reciclează”, „Recrează” și alți artiști.

R.S.: - Din scrierile dumneavoastră am aflat că sunteți un bun observator al vieții, chiar un filozof prin teoriile expuse. Ce subiecte de conversație alegeți sau preferați când vă întâlniți cu prietenii?

V.C.C.: - Ca subiecte pentru conversații cu prietenii, colegii în ale picturii, prefer să discutăm despre evenimentele momentului. La vernisaje despre munca artistică și bineînțeles etalarea talentului și evidențierea lucrărilor expuse în expoziții, care să-l facă mândru pe expozant pentru munca sa artistică.

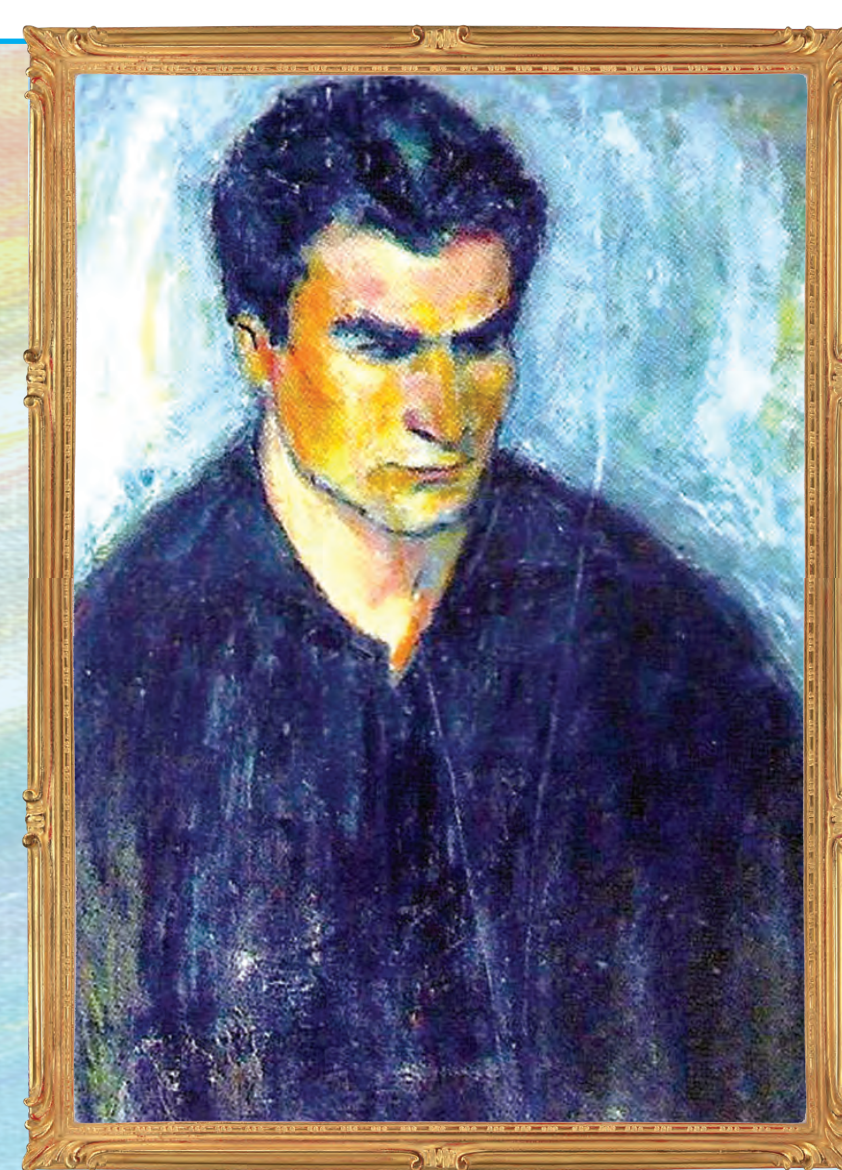
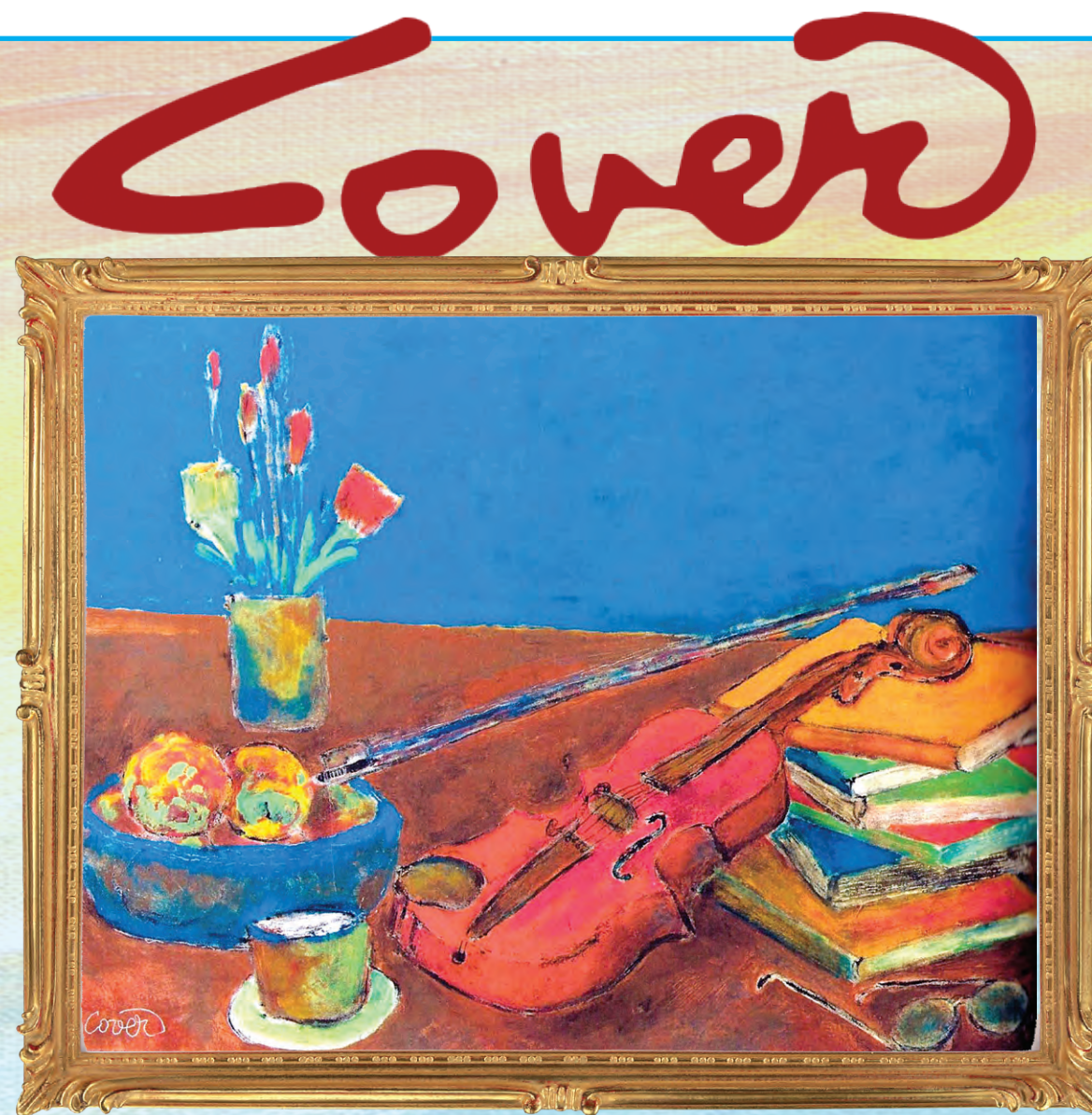
R.S.: - Care este hobby-ul dumneavoastră?

V.C.C.: - Regret că, până în prezent, încă nu s-a găsit un cuvânt autohton care să cuprindă înțelesul pentru „hobby”. Poate fi speranță, împlinire, dorință realizată, preocupare deosebită, noblete, noblete de caracter, frumusețe umană etc. Fără să repet acel cuvânt venit de pe alte meleaguri, ca o preocupare a eului subsemnatului este să fac totul cu simțire sufletească, în așa fel ca cei din jurul meu prieteni, cunoscuți, chiar necunoscuți, să se simtă bine și mulțumiți, împliniți de parcă s-ar afla „Acasă cu Dumnezeu”. Pentru o perioadă de timp, pe care aș dori-o să nu se sfârșească niciodată. Să trăim numai pasiuni frumoase, fericite și norocoase poporului cărui îi aparținem; Fiecare îi suntem datori cu o viață. „Într-o viață mediocră nu există pasiune”, spunea Nelson Mandela. Pasiune, „hobby”, mișcare sufletească. Afecțiune foarte vie pentru ceva. Pasiunea subsemnatului este de a nu face rău nimănui, ci numai momente de bucurie, la toate vernisajele, în toate ocaziile.

R.S.: - Îmi permit o întrebare care poate deveni un sfat de bine pentru tinerii noștri cititori: Pe ce puneți, în viață, accentul, acum... pe prosperitate materială sau bogăție spirituală?

V.C.C.: - Sigur că atât prosperitatea materială, cât și bogăția spirituală nu merită neglijate de fiecare dintre noi, însă cântecul popular „Strânge omul ca furnica...” și când moare, nu ia nimica” este cel mai bun răspuns pentru provocarea dumneavoastră întrebare.

R.S.: - Un aforism celebru spune că tinerețea este un dar al naturii, iar bătrânețea este o operă de artă. Ați putea să ne spuneți care este „creația” dumneavoastră, pentru viitor, dedicată promovării publicisticii, artei și artiștilor? Artă este lungă, viața este scurtă, ne amintește Hipocrate.

V.C.C.: - Până în prezent am scris în diverse reviste și cărți despre peste 200 de artiști plastici și personalități, în „Enciclopedia artiștilor români contemporani”, „Personalități române și faptele lor”, „Independența română”, „Independența prin cultură”, editată de fundația „Stoica”, „Convorbiri literare artistice”, „Cronica Timpului”, editată de Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România, „Tribuna pensionarului”, editată de Casa de Ajutor Reciproc din Sectorul 1 și altele.

Visul subsemnatului este de a publica „Cartea amintirilor - loc de întâlnire a excelențelor”. Artă dă sufletului și trupului capacitatea de a „fura” din frumusețile lumii, iar mintea și curajul creatorilor de artă și frumos dau viață nemuritoare glasului cromatic și înțelepciunii umane.

În legătură cu hobby-ul, pasiunea vieții mele a fost că, indiferent în ce mă implic sau mă voi implica, fac totul cu toată priceperea, îndemânarea și ambiția vieții. Ca sport am făcut fotbal, rugby, gimnastică, canotaj, turism. Pictura nu fost socotită ca hobby (pasiune), ci era o necesitate a formației mele profesionale. Serviciul meu la Uzina Vulcan, la Ministerul Chimiei, la Ministerul Turismului, la Ministerul Comerțului Interior, la propriile mele asociații și societăți SRL. Am lucrat mult prin Uniunea Artiștilor Plastici din România și magazinele fondului plastic. Până acum, în preajma vârstei de 84 de ani, mă pot considera un norocos, un favorit al soartei, chiar unul răsfățat al societății. Am scris poezii, proză și am activat în cercuri de literatură, artă cinematografică cu maestrul Ion Gopo, artă

dramatică. Ca pictor am avut o mulțime de expoziții de pictură, atât în țară, cât și în străinătate. Tablouri pictate de subsemnatul se află, date cadou, celor de pe unde serviciul, în cadrul Ministerului Turismului, m-a obligat să mă deplasez: Moscova, Leningrad, Tbilisi, Varșovia, Praga, Amsterdam, Paris, Viena, Freiburg, Milano, Innsbruck, Barcelona, Marsilia, Lausanne, Oslo, Herving, Frankfurt, Torino, Roma, Atena, Harkov, Sofia, Zagreb, Zürich, Lyon, Dijon, Budapesta, Kiev, Odessa, Islanda, Brazilia, etc. Am răspuns cu amintiri frumoase și realizări de nedescris. Realează doar un fapt: La Palatul „Palfy” din Viena, cu zeci de ani în urmă, la fața locului am proiectat și realizat standul turistic „România țara turismului” pentru care România a primit marea medalie de aur, medalie pe care mi-a înmănat-o, la guvernul Republicii Socialiste România, Ianoș Fazecaș, cu felicitările respective. Această medalie am predat-o Ministerului Turismului. A fost pentru prima dată în istoria țării noastre când s-a apreciat activitatea turistică primind cea mai înaltă apreciere, medalia de aur. Evenimentul l-am simțit prin „răceala” colegilor care se mândreau cu diplome de participare și invitații de a participa la diverse târguri internaționale de turism. Satisfacția muncii, după părerea mea, trebuie să fie nobilul hobby care să ne caracterizeze pe toți, indiferent de locul de muncă. Eu nu am știut niciodată să „ascund gândurile” în fapte pe „muchi de cuțit”, am avut comportamente care mi-au rămas în minte toată viața. Mai merită rememorate fotografiile hărților Europei de la Combinatul Poligrafic „Casa Scânteii”, făcute după o hartă veche, „Al treilea Reich German”, unde Polonia nu exista ca stat, dată cu împrumut Ministerului Turismului de către președintele Automobil Clubul Român. Am decupat din hărți colorate fel de fel de mașini, camioane, autovehicule, avioane pe care le-am lipit pe suprafața hărții cu destinația România, țările nordice, scriind în limbile franceză, engleză, germană moduri de a ni se vizita țara. Am acoperit astfel întreaga hartă, dispărând în felul acesta „Reich-ul German”.

Într-o ședință de organizarea muncii am fost foarte lăudat pentru economiile făcute pe litoral, scriind personal sute de panouri pe pânză de 2 x 1 m, prin care se informau turiștii străini, în limbile engleză, germană, franceză, rusă despre excursii și alte acțiuni organizate.

Am fost ales o perioadă îndelungată vicepreședinte al Sindicatului Oficiului Național de Turism (ONT) cu probleme culturale, evenimente sportive, aniversări, reuniuni. Am reușit să organizez meciuri de fotbal în cadrul Ministerului Turismului chiar pe stadionul Republicii. Președintele sindicatului era un tovarăș Păun, pe care l-am lămurit ca să organizeze un an nou, revelion, în holul Hotelului Ambasador, cu tombolă la preț foarte mic, să aibă toate biletele câștigătoare, și nu numai pixuri și stilouri ci să folosim toate obiectele primite cadou de către miniștrii sau directorii de la personalitățile altor firme de turism. Foarte greu mi-a fost să vând biletele. Ce nu s-a vândut sau returnat celor în drept cu cadouri cu tot. Puținele bilete rămase în tombolă au adus câștiguri neașteptate: covorașe, aparate foto, radio, brichete din aur Roatson, băuturi scumpe, cutii cu țigări de foi etc etc.

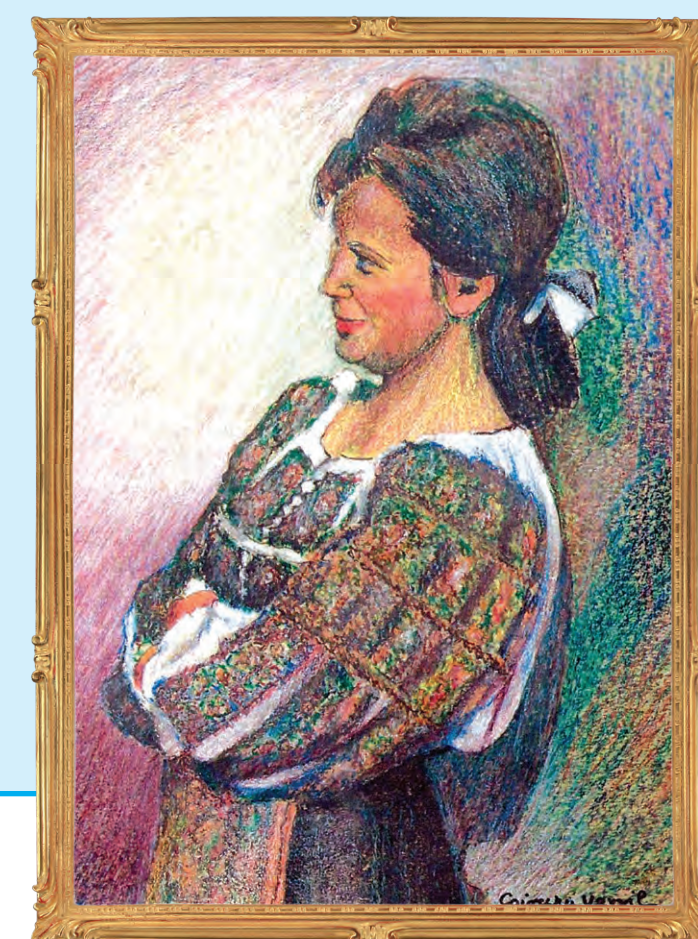
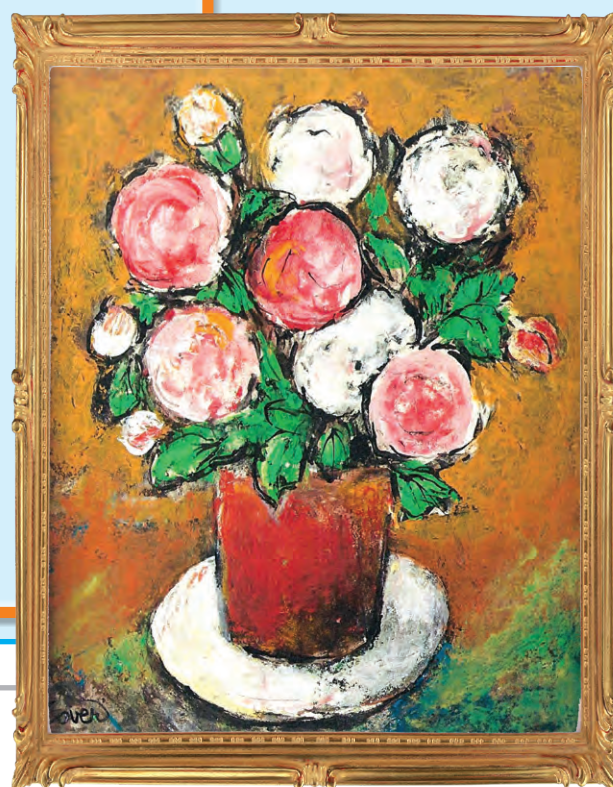
Ca mai toți artiștii plastici și subsemnatul mă strădui să nu rămân în beznă disperării în care cădem, deseori, când nu putem să ne „pictăm” viața așa cum am dori să fie. Artă plastică aduce rezolvare și pune capăt tuturor durerilor și este o graniță solidă de care nu trec mahnirile noastre. Doar rațiunea ne poate asigura liniștea. Să nu uităm că doar natura ne dă înțelesuri pentru a satisface nevoile noastre naturale.

Sfârșit! Vă mulțumesc, doamnă Rodica Subțirelu! Prin dumneavoastră am învățat cum trebuie să știu să privesc oamenii și îi prețuiesc după merite! Cu toții trăim în așteptarea zilelor fericite de mâine.

R.S.: - Vă mulțumesc pentru acceptarea acestui dialog și m-am bucura să continuăm, deoarece am multe întrebări să vă pun și știu că răspunsurile ne vor fi folositoare. Vă mulțumesc și vă prețuiesc pentru aprecierile dumneavoastră și susținerea sinceră pe care ne-o purtați.

Născut la 22 februarie 1938. Absolvent al Facultății de Arte Plastice București (1964).

Expoziții în țară și străinătate: Muzeul Colecțiilor, Muzeul Țăranului Român, Ateneul Tineretului, Sala Dalles, „Nudul în arta plastică” (2006, Reykjavik, Islanda), Expoziția membrilor Uniunii Artiștilor Plastici, Galeria Constantin Piliuță, Galeria Elite Prof Art, Palatul Șuțu, Muzeul Municipiului București, Palatul Parlamentului, Ateneul Român, Muzeul de Artă Cotroceni.

Interviu cu dl. doctor Nicolae Dan, Directorul Centrului de Medicină Lifesyle Herghelia, Județul Mureș

Simțeam nevoia, în această vară, să mă rup de tumultul existențial. Să rămân cu mine însămi mai mult timp și să îmi îngrijesc corpul și sufletul. De aceea, am purces a căuta unde aş putea trăi minunea aceasta. Mai repede decât mă așteptam, am descoperit un loc între munți, cărui oameni ar fi tentați să-i spună „*uitat de Dumnezeu*”, însă după ce l-ar cunoaște, s-ar corecta și ar înțelege că este „*un loc iubit de Dumnezeu*”, cum numai El, în marea Lui, știe să iubească.

Un loc înconjurat de pădure, prin care ne putem bucura zilnic, în plimbarea pe care o făceam după masa de prânz, bucurându-ne de verdele sănătos al ierburilor și de foșnetul ramurilor care se dădeau, parcă, la o parte, din calea noastră. Și, din păcate, cutremurându-ne când întâlneam cioturile unor copaci măcelăriți cu incoștență, de niște indivizi stăpâniți de lăcomie, ariviști, vânduți banului cu orice preț, chiar cu acela de a văduvi munții și codrii patriei de străjerii lor verzi, care ne dau oxigenul vieții, nouă și animalelor care îi sălășluiesc.

În locul acela din județul Mureș numit Herghelia, timpul curge altfel. Molcom și cumpănit, cum sunt și oamenii care îl locuiesc. Și care se bucură de soare de la răsăritul lui, până la asfințit. Și îi determină să facă astfel și pe cei care poposesc la Herghelia pentru aproape două săptămâni ca să se rupă de lume, de mass media care prea adeseori ne agresează gândurile cu informații și conversații în care se scoate în evidență numai răul, putregaiul, mocirla din unele minți și caractere, care nu reprezintă însă regula și nu reprezintă acest popor frumos și curat în trăirile și simțirile lui. Să se îndepărteze de civilizația barbară care ne sufocă viețile, ne face să uităm de noi, de bucuria de a privi un colț de natură, de a asculta trîlul unei păsări sau de a merge pe jos, în locul mașinilor în care parcă ne-am născut.

La cârma aceluia loc se află o familie care parcă este corăbărită din poveste. Medici, amândoi, li se citește armonia pe chip, în mișcări, în priviri. Se privesc și când nu se privesc. Într-o formă de devoțiune pe care o respiră ochii lor, zâmbetul și iubirea care îi înconjoară ca o aură. Cei care lucrează în acest complex se comportă ca o cohortă de îngeri. Mereu zâmbitori, îți răspund întotdeauna, orice le ceri, orice îi întrebi, invariabil „cu drag”. Te privesc și te tratează ca și când tu ești scopul suprem al existenței lor. Al muncii pe care o fac.

Un asemenea loc este vindecător și pentru trup, și pentru suflet. De aceea am simțit nevoia, dragii mei, să vă vorbesc și domniilor voastre despre el. Să ascultați, să vă minunați, și să-l urmați. Răspunsul domnului doctor Nicolae Dan la întrebările pe care am cutezat să i le pun sunt veritabile mărturisiri ale unei profesii de credință. Interlocutorul nostru are un master în sănătate publică la Universitatea Loma Linda CA, este doctor în medicină la Universitatea de Medicină și Farmacie din Târgu Mureș, director al Centrului de Medicină Lifestyle Herghelia și profesor asociat de nutriție și dietetică la Universitatea din Târgu Mureș.

Verginia Verdinas: - Cum s-a născut ideea Hergheliei și ce anume v-a mânat spre ea?

Nicolae Dan: - Au existat cel puțin doi factori majori. Primul a fost influența tatălui meu, Dan Vasile care, deși nu a avut pregătire medicală formală, a fost foarte interesat de

orice promovează sănătatea și ne-a influențat și pe noi, copiii lui în această direcție. Un tratament greșit prescris de un medic pe când tata era încă adolescent, l-a sensibilizat față de metodele naturale de vindecare și l-a făcut circumspect față de medicamente. El credea că în ceea ce privește bolile cronice și acute care nu au tratament chirurgical, individul poate face adesea mai mult decât fac așezămintele medicale. Ne-a povestit adesea de instituții din SUA, Germania ori Elveția unde se foloseau tratamente naturale cu mare succes. Pentru noi, dincolo de cortina de fier a comunismului, toate aceste locuri erau intangibile și ne gândeam că, probabil, noi niciodată nu vom avea așa ceva în România. Al doilea factor a fost insatisfacția mea, ca student la medicină, legată de rezultatele slabe ale medicinei convenționale, pe care le vedeam în cursul practicii medicale. Eram student la medicină în București și am trecut prin unele din cele mai bune clinici din capitală și probabil din țară, însă mulți dintre pacienții cardiaci nu se făceau mai bine și asta îmi aducea un simțământ de neputință și frustrare. Aveam cele mai bune metode de diagnostic (apăruseră ecografele și puteam diagnostica mai bine bolile de inimă valvulare și nu numai), erau medicamente, dar rezultatele erau slabe, bolile cardiovasculare aterosclerotice erau deosebite de cele din vremea aceea ireversibile, ca și diabetul. Intuitiv, simțeam că la sfârșit de secol XX (erau anii '80) cu atâtea cunoștințe medicale, echipament și medicamente ar fi trebuit să fim capabili să oprim cursul nefast al bolii și să o dăm înapoi... Simțeam că ceva lipsește din pregătirea mea ca medic, simțeam intuitiv că am de-a face cu un puzzle în care ne focalizăm pe anumite segmente și le studiem în amănunțime (diagnostic, tratament medicamentos) în timp ce ignorăm altele (cauza reală, relația cauzală dintre obiceiurile noastre nesănătoase, alimentația noastră, sedentarism etc. și boală) care ar întregi imaginea de ansamblu.

Un alt factor adjuvant a fost sora mea mai mare, Magdalena, care locuia în SUA și care în 1987 mi-a trimis niște materiale de la un Centru de medicină lifestyle din Alabama, unde a ajuns întâmplător și care, spunea ea „este un centru de schimbare a stilului de viață exact așa cum ne-a povestit tata”. Ea a fost impresionată de rezultatele

deosebite obținute acolo și în materialele trimise de ea am întâlnit pentru prima dată ideea că **bolile de inimă aterosclerotice și diabetul sunt reversibile** și acolo, în Alabama, ei reușeau să obțină remisia acestor boli. Era o idee nouă, revoluționară pe care nu o auzisem până atunci. S-a aprins în mintea mea o lumină, deci există speranță, deci putem să schimbăm lucrurile în bine, nu funcționăm ca medici doar pe un culoar paleativ, neeficient putem să întoarcem cursul acestor boli. Posibilitatea reversibilității aterosclerozei și diabetului a fost cel mai luminos moment din pregătirea mea medicală. Am făcut planuri despre cum să ajung și eu în lumea liberă după terminarea facultății... neștiind că istoria nației noastre se va schimba radical peste puțină vreme....

Eram în anul 6 de medicină, venisem acasă la Reghin (unde m-am și născut) în vacanța în iarnă, în decembrie 1989. Era ora 7 dimineața, pe data de 24 decembrie. M-am gândit atunci: „Iată că suntem liberi, nu mai e nevoie să plec în America, putem să facem și la noi în țară un Centru de sănătate care să abordeze cu succes bolile cronice ale civilizației, în care să putem educa pacienții despre un nou stil de viață, să fim liberi să practicăm o altă medicină mai eficientă și mai promițătoare pentru pacienți.” Nu au trecut 3-4 minute de la acest gând, când iată că intră în dormitorul meu tata și-mi spune exact aceleași cuvinte: „Nicu, suntem liberi, putem să facem și la noi un centru unde să folosim cu precădere tratamente naturale”. „Da, tată, i-am răspuns imediat, m-am gândit și eu exact la aceeași idee, hai să facem”. Tata a fost totdeauna un vizionar, calitate pe care mi-a transmis-o și mie – să încerc să ating aparentul intangibil!

V.V.: - Cum a crescut ideea? Care au fost canoanele inepuizabile?

N.D.: - Când Magdalena a reușit să prindă o linie de telefon liberă din America, în aceeași zi, i-am lansat provocarea de a ne ajuta să găsim pe cineva care să ne învețe ce avem de făcut, să ne dea know-how. După trei luni a ajuns la dl. Bill Dull, director la un Centru de schimbare a stilului de viață din statul New York, care a fost de acord să vină în România în aprilie 1990. Astfel cu implicarea ei, am venit în contact cu un alt mod de a practica medicina. Împreună cu Bill Dull și sora mea Magdalena am făcut un plan: în primul rând voi merge în America pentru un stagiu de pregătire, specializare în medicina stilului de viață și apoi vom deschide un astfel de centru în România. Gândul luminos că putem să ajutăm oamenii să aibă speranță reală, să întoarcă spre bine cursul nefast al bolilor prevalente în România unde din 100 de oameni care mor aproape 60 mor datorită bolilor de inimă, ne-a menținut viziunea ca și la noi se poate face așa ceva în ciuda previziunilor sumbre!

A urmat pentru mine un stagiu de pregătire în SUA, începând cu luna ianuarie 1991, pe care l-am întrerupt în aprilie 1991 pentru a reveni în țară să-mi iau logodnica și pe cei doi prieteni medici împreună cu soțiile, pentru ca și ei să se bucure de educația pe care eu o primeam. Dealtfel, una din ideile auzite de la Bill Dull a fost aceea că *echipa e mai importantă decât clădirea și echipamentele viitorului Centru*. Din păcate, când am mers la ambasada SUA din București în aprilie 1991 nu am primit vize pentru America! A fost o mare dezamăgire mai ales pentru mine care avusesem doar o intrare și mă vedeam blocat, cu studiile de specializare neterminate. A trebuit ca Magdalena să angajeze niște avocați din Atlanta care au lucrat la vizele noastre câteva luni până în octombrie 1991 când le-am obținut. Faptul că nu am primit vizele în aprilie 1991 a fost o mare binecuvântare și a adus cel puțin trei avantaje mari:

a) am identificat, după multe căutări locul unde urma să construim viitorul Centru (adică lângă satul Herghelia, într-o zonă superbă de dealuri și păduri, la 16 km de Târgu Mureș);

b) am înființat în vara lui 1991 o asociație non profit, Centrul de Sănătate și Medicină Preventivă, care ne-a oferit cadrul legal de funcționare;

c) m-am căsătorit cu Valentina și astfel am plecat în SUA ca familie, ceea ce a fost un avantaj din toate punctele de vedere.

După revenirea în America, toată echipa a intrat într-un stagiu de pregătire, atât pe partea clinică, cât și pe partea educațională.

Odată turnată fundația, în primăvara lui 1993 lucrările nu s-au oprit, când nu au fost bani s-au încetinit, dar au fost terminate în vara lui 1996 și Centrul de Sănătate de la Herghelia și-a deschis porțile pentru pacienți la data de 1 septembrie 1996. De atunci încoace ne-au trecut pragul peste 25.000 de pacienți și Centrul a devenit o instituție pionier în domeniul medicinei stilului de viață în România, în special în domeniul reversei bolilor cardiovasculare aterosclerotice, a diabetului de tip 2, a obezității și a bolii renale cronice.

V.V.: - Definiți medicina noului stil de viață ca parte recentă a medicinei.

N.D.: - Deși intervențiile legate de stilul de viață sănătos au fost practicate începând din a doua jumătate a secolului XIX, medicina stilului de viață (Lifestyle Medicine) a apărut ca specialitate medicală relativ recent când, în 2004 a fost înființat Colegiul American de Medicină Lifestyle. Am avut onoarea de a fi împreună cu medicul șef al Centrului, dr. Moroșan Sorin printre membrii fondatori ai acestui colegiu, recunoscut ca subspecialitate medicală ca oricare altă specialitate clasică, sub umbrela American Medical Association (AMA). Aceasta este forul care reglementează practica medicală și specialitățile medicale în SUA. Ceea ce definește medicina stilului de viață este că un stil de viață sănătos nu este util doar în prevenția bolilor cronice sau acute, ci FOARTE IMPORTANT, ca element nou, STILUL DE VIAȚĂ SĂNĂTOS ESTE ÎNTREBUINȚAT FOARTE EFICIENT CA TRATAMENT în aceste boli.

Până nu demult tratamentul însemna chirurgie și/sau medicamente. Astăzi ne dăm seama că și administrarea de suț sau mii de molecule – adică o dietă curativă, o alimentație sănătoasă pot avea efecte la fel de puternice și uneori mai puternice decât medicamentele și chiar fără efectele adverse ale acestora. La fel putem spune și despre efectele exercițiului fizic, sunt mai puternice și provoacă schimbări biochimice majore ale multor parametri, cât și a diverselor sisteme din organism (inclusiv sistemul nervos). Lista poate continua, dar conceptul este: stilul de viață nu doar ca prevenție și adjuvant ci ca tratament central.

V.V.: - Ce așteptări trebuie să aibă cei ce vin la dvs.? Pentru ce trebuie să se pregătească sub aspectul unor schimbări în stilul de viață? Sunt și inconveniențe? Care sunt acelea?

N.D.: - Desigur, majoritatea celor ce vin la Herghelia au așteptarea de a se vindeca. Pentru cei ce vin într-un stadiu timpuriu al bolilor cardiovasculare aterosclerotice rezultatele, remisia sunt spectaculoase. Pentru alții chiar dacă sunt într-un stadiu avansat, schimbarea stilului de viață oprește boala și îmbunătățește stării de sănătate este evidentă, astfel că evită complicații sau intervenții majore nedorite (by-pass, trecerea pe insulină etc.). Așadar, cei ce vin la Herghelia trebuie să se aștepte la un proces intensiv de educație pentru sănătate care să-i conștientizeze cu privire la extraordinarele legi ale sănătății, fiziologiei, legi intricate ale ființei fizice, emoționale și spirituale care este omul, și apoi la modul practic în care putem să schimbăm, să aliniem obiceiurile noastre, stilul nostru de viață, la aceste legi imuabile care ignorate, călce în picioare ne vor călca, în final, în picioare. Cum spunea regizorul filmului The ten commandments, Cecil B. DeMille „*noi nu putem călca poruncile ... ele ne calcă pe noi*.”

Schimbările sunt incomode și necesită hotărâre și dedicare. Este neplăcut să afli că multe din comportamentele iubite și confortabile, vor trebui înlocuite cu comportamente noi, sănătoase. Nimeni nu face asta peste noapte, integral. Schimbarea ia timp și de obicei sfătuim pacienții să aibă un plan progresiv, să facă o listă a comportamentelor majore care au condus la starea de boală și să înceapă cu unul și apoi să continue lista.

V.V.: - Cum e construit corpul medical și cum funcționează?

N.D.: - La Herghelia avem medici și asistenți ca în orice spital sau așezământ medical. Diferența constă într-o abordare integrală a pacientului, aceasta însemnând atenție acordată nu doar ființei fizice, dar și a celei emoționale și mental-spirituale a omului. Un alt element caracteristic este pregătirea, trainingul asistenților medicali, a terapeuților care sunt specializați și în coaching și în consilierea pacienților. Deci pe lângă ceea ce face de obicei un asistent medical în spital, la Herghelia asistenții fac mai multe și sunt pregătiți să faciliteze călătoria pacienților pe drumul schimbării stilului de viață.

V.V.: - Scurt bilanț la împlinirea unui sfert de secol de viață - Herghelia 25 de ani.

N.D.: - Lista e lungă și voi încerca să fac o selecție: primul Centru de Medicină Lifestyle din România; peste 25.000 de pacienți care au trecut prin programul de schimbare a stilului de viață de la Herghelia; un studiu clinic randomizat care a demonstrat schimbări majore la 10 zile de program Herghelia: scăderea în media a colesterolului total cu 31%, a colesterolului LDL cu 34%, a glicemiei cu 25%, a trigliceridelor cu 22%, a greutateii corporale cu 1,6 kg; zeci de mii de cititori atrași de programul de la Herghelia prin intermediul revistei *lunare* Viață+Sănătate editată începând din anul 2000 în colaboare cu editura

Viață și Sănătate și ASEF București. Au apărut până acum 246 de numere, difuzate în toată țara, cu un tiraj în medie de 8.000 de exemplare lunare, distribuite prin rețea privată și abonamente; toate numerele au mers la cititori, nu au stat dosite prin chioșcuri; peste 350 de tineri asistenți, terapeuți din peste 20 de țări pregătiți la Herghelia într-un program educațional internațional cu predare în limba engleză, pentru a activa la nivel de cadre medii în domeniul medicinei stilului de viață; alte patru centre în România inspirate și susținute de Herghelia: Podiș (Bacău), Ivesți (Galați), Codlea (Brașov) și Dumbrava (Bistrița); suport internațional și inspirație pentru centre lifestyle din străinătate: Moldova, Bulgaria, Ucraina, Israel, Portugalia, Ungaria, Serbia; o carte de bucate a Centrului cu 400 de rețete care au specificat recomandări pentru bolnavi de inimă, diabet și obezitate; un tratat și ghid de alimentație sănătoasă, foarte probabil cea mai avansată, informativă și pertinentă lucrare din acest domeniu; implicare în alcătuirea curriculumului de Nutriție și Dietetică a programului de licență și masterat din acest domeniu de la UMFST „Gheorghe Palade” din Târgu Mureș; colaborare cu Institutul Inimii din Târgu Mureș; suport și colaborare pentru înființarea Asociației Române de Nutriție și Dietetică, pentru adoptarea legii dieteticianului care stipulează înființarea Colegiului Dieteticienilor din România, aprobată de Parlament și exemple ar putea continua.

V.V.: - Cum arată viitorul pentru complexul Herghelia?

N.D.: - Tendința spre încorporarea medicinei lifestyle în medicina convențională este una dintre cele mai puternice trenduri în medicina modernă de azi. Universități ca Harvard, Yale, John Hopkins sunt în avangarda acestei mișcări. Statisticile estimează că în vest, populația cheltuiește la fel de mult pentru medicina complementară și alternativă (CAM) ca și sumele cheltuite pentru medicina convențională. Trendul cel mai puternic în alimentația din emisfera vestică a fost alimentația bazată pe vegetale integrale. Desigur, nutriția este probabil factorul de stil de viață mai controversat, dar avem o pleiadă de alți factori care sunt acceptați: exercițiul fizic, odihna (somn), expunerea la lumină, soare, folosirea apei intern (hidratare) și extern prin terapie hidrotermică, evitarea alimentelor nocive și a drogurilor (inclusiv tutun, alcool), expunerea la aer curat și fitonide produse de arbori și plante... cât despre Herghelia și medicina stilului de viață cred că suntem și vom rămâne pe trend ascendent...

V.V.: - Definiți în câte trei cuvinte, beneficiile pentru corp și cele pentru suflet, pe care le dobândește cel care a poposit la Herghelia.

N.D.: - Pentru corp: vindecare, refacere, vitalitate. Pentru suflet: odihnă, eliberare, inspirație.

✍ VERGINIA VEDINAS

Cultura, virusul tânărului om

De ce lipsa de cultură este cea mai cruntă dintre bolile tinerelor generații? Pentru că ea semnifică o lipsă acută de orizonturi. În viață, la școală, pe stradă, în relații, la serviciu și cam în tot ceea ce include viața tânărului om. Înlocuind cartea cu sticla, într-o goană istovitoare după bani cu care nu știe ce să facă, tânărul om „investește” în lucruri pe care nu le înțelege, pe care nu le simte și nu are răbdare să le cunoască. Propriul corp, propria mașină sau propria relație... Pierdut într-o sticlă atât în momentele fericite sau banale, cât și în cele triste, rațiunea îi amorțește, spiritul nu găsește resurse să se reîntrezeze (neavând din ce) și inima îi intră într-o avarie continuă, precum corpul unui corporatist de 120 de kg hrănit cu Mec și ChiEiSi, care totuși găsește resurse inepuizabile să bată tastatura.

De ce lipsa de cultură este nimicitoare? Pentru că tânărul om nu se poate raporta, în diverse gânduri ale zilei, la sintezele scriitorilor tocmai citiți.

Sau cum spunea Kafka în „Metamorfoza”... impropriu zis „spunea”... Băi, frate,

nu știu ce să mai cred, dar un vechi adagiu oriental, suna așa: „Dacă se rezolvă, de ce să mă stresez? Iar dacă nu se poate rezolva, de ce să mă stresez?” Tânărul om nu își mai poate goli mintea într-o carte, pentru a și-o lua înapoi întreagă. Mintea tânărului om este cuplată la o imensă perfuzie cu zeamă de canalizare.

De aici suicidul, depresia tinerilor, anxietatea, incapacitatea de a lua decizii bune pentru ei, ura față de cei din jur cufundată în tuburi cu bass sau tatuaje care mai de care, toate mascate cu un mare small sau laic perfid, oferit din disperarea ascunsă de a nu rămâne, totuși, singuri.

Părinți fermi, bine intenționați și cu o bază culturală bună își îndeamnă copiii cu trei „i” să citească, doar că celorlăș părinți dacă le scoți rutărul din priză, în secunda doi îi încearcă un atac armat de panică. În final și în concluzie, „ce naște din piscă whiskas mănâncă...”

✍ IOAN LAURENȚIU VEDINAS

Conform tradiției, prin a doua jumătate a secolului al XIV-lea, de pe Ceahlău au coborât în acest ținut de la poalele munților, călugării sihastrii conduși de Cuviosul Agapie. El ar fi ridicat, pe locul numit astăzi „Livada Părinților”, primul schit de lemn... Și tot de la el, se pare că, își trag numele: valea, mănăstirea de mai târziu, așezarea din zilele noastre, dar și muntele din jur.

După ce șerpuiește aproape opt kilometri pe sub versanții sălbatici, împăduriți ca în basme, drumul care urcă de la Agapia se oprește în fața schitului de la Sihla...

Numele actualului așezământ mănăstiresc provine probabil de la hățșurile de brazi tineri care acoperă stâncile și grotele muntelui din jur și pe care cei de prin partea locului le mai numesc și „sihle”. În acest ținut sălbatic, de o rară frumusețe, și-au găsit odinioară adăpost de rugăciune și primii călugări sihastrii...

În acele vremuri de demult când, domnii Moldovei ctoreau mănăstiri și schituri, pe aceste meleaguri poposea în straie mănăstirești, după o lungă pribegie, fiica lui Ștefan Joldea, armașul de la Cetatea Neamțului cea care va fi canonizată în anul 1992 de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române sub numele de Cuvioasa Teodora de la Sihla.

Întâmplările de atunci au trecut deja în legendă iar sub colțurile stâncoase ale versantului, își ridică astăzi turlele spre cer bisericile schitului de la Sihla. Fiecare își are propria ei istorie iar despre așezământul din lemn, cu hramul „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul”, ctitorită de familia Cantacuzino pe la 1741, nu mai amintește decât un mic pomelnic dăltuit în piatră...

Sub colțul amenințător de stâncă din versantul, care domină spre sud-vest actualul ansamblu arhitectonic, se ascunde o frumoasă bisericuță cu hramul „Schimbarea la Față”, despre care hrisoavele spun că ar fi fost construită dintr-un brad, pe la 1763, de... „Dumnealui aga Ioniță Pășcanul Cantacuzino”

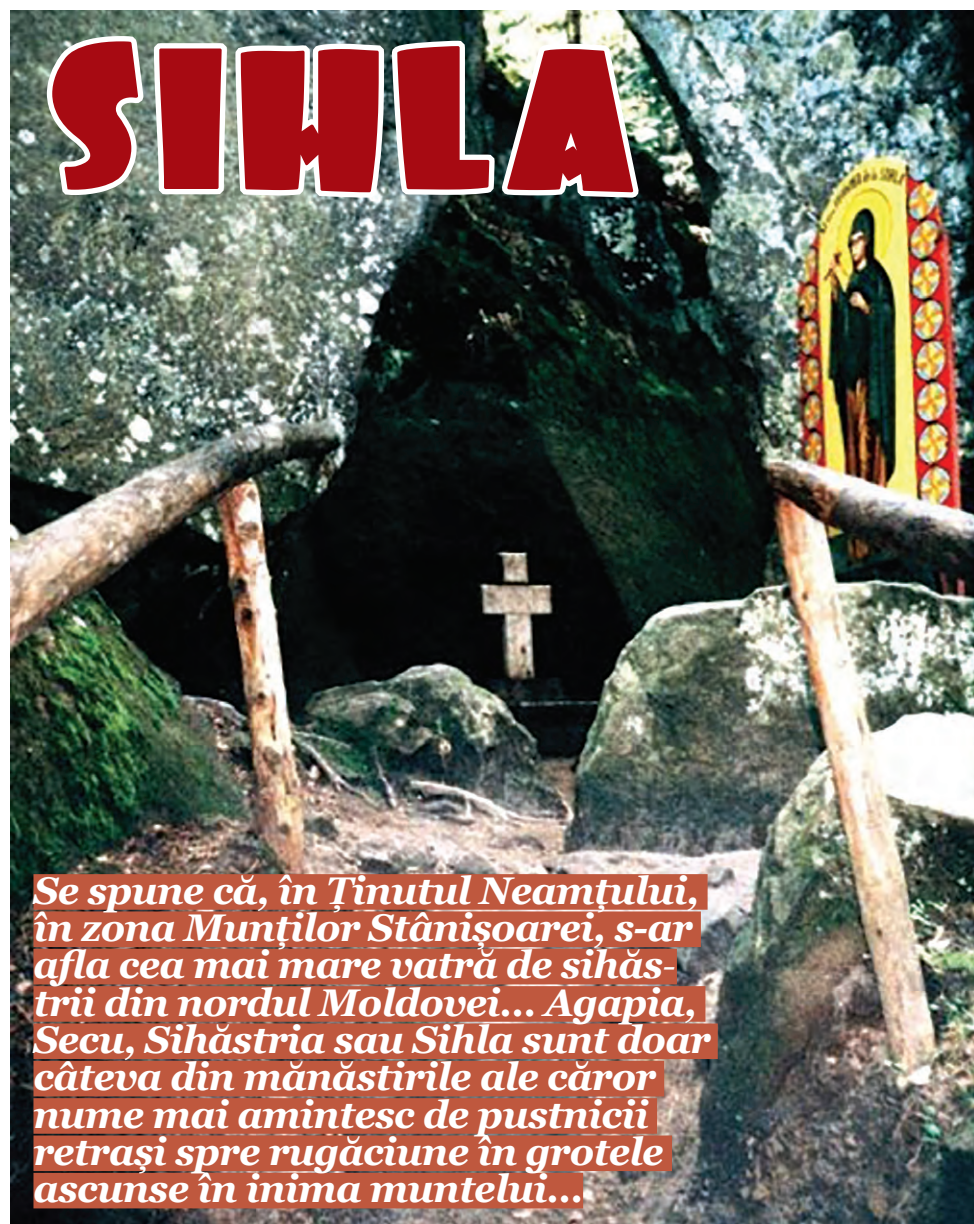
Nu se știe cu exactitate când au poposit pe aceste meleaguri primii sihastrii... dar fără îndoială că, în afara așezărilor monahale atestate documentar, au existat mulți pustnici sau sihastri de neam român care vor fi trăit prin locuri retrase ca și acesta, prin peșteri sau prin poienile ascunse ale codrilor, respectând pravila vieții călugărești. Se mai păstrează ca mărturie din acele vremuri îndepărtate poienile, dealurile dar și munții care și-au luat numele după cele ale pustnicilor care au trăit acolo... Și sunt multe astfel de locuri risipite în Carpații Românești... în Banat, în nordul Olteniei, Munții Buzăului sau aici în Munții Neamțului, din Nordul Moldovei...

Adăposturile săpate în gresii, cele amenajate în grotele din calcare sau micile construcții perisabile de lemn au funcționat ca lăcașuri de cult, reculegere și rugăciune... până aproape de zilele noastre...

Părăsim stânca amenințătoare care adăpostește „Biserița dintr-un brad”, și pornim, pe poteca abruptă, săpată pe alocuri în peretele de piatră al muntelui, odată cu poveștile și legendele ce învăluie viața Sfintei Cuvioase Teodora de la Sihla, spre peștera care i-a fost adăpost până la sfârșitul vieții...

„Un loc aparte în rândul credincioșilor cu viața aleasă și bineplăcută lui Dumnezeu...”, după cum scria preotul Prof. dr. Mircea Păcurariu, „...îl ocupă cuvioasa Teodora de la schitul Sihla, din Munții Neamțului”.

Conform tradiției, Cuvioasa Teodora s-a născut în anul 1650, în satul Vânători de lângă Târgul Neamț, în familia arma-

Se spune că, în Ținutul Neamțului, în zona Munților Stânișoarei, s-ar afla cea mai mare vatră de sihastrii din nordul Moldovei... Agapia, Secu, Sihăstria sau Sihla sunt doar câteva din mănăstirile ale căror nume mai amintesc de pustnicii retrași spre rugăciune în grotele ascunse în inima muntelui...

șului Ștefan Joldea dregător domnesc încredințat cu paza Cetății Neamțului pe vremea domniei lui Vasile Vodă Lupu. Crescută în atmosfera duhovnicească a mănăstirilor și schiturilor de la Neamț, Secu, Sihăstria și Agapia, Ea și-a dorit cu ardore, încă din tinerețe, să-și închine viața slujirii lui Isus Hristos. Era gata să o facă după moartea sorei mai mici și totuși... la insistențele părinților, Ea va accepta să ia în căsătorie pe un tânăr evlavios, originar de prin părțile de jos ale Moldovei, se pare de la Ismail. Dumnezeu nu i-a dăruit copii iar, după vârsta de 30 de ani, odată cu dispariția părinților, drumul vieții sale se va schimba din temelii.

Cei doi soți, de comun acord vor îmbrăca cinul monahal. Ea sub numele de Teodora la mănăstirea Vărzărești din Munții Buzăului, sub îndrumarea egumenei Paisia, iar El sub numele de Elefterie la Mănăstirea Poiana Mărului din aceeași zonă.

După cum scria Preotul Constantin Galeriu, în volumul „Sfinți români și apărători ai legii strămoșești”, tânără călugăriță „...se făcea tuturor pildă de ascultare, de lepădare de sine, de curăție a vieții, de slujire. Se îndulcea mult atât cu cele șapte laude, cu dumnezeiasca Liturghie, cât și cu rugăciunea din chilie, cu citirea cărților sfinte și cu împărtășirea Sfințelor Taine, hrânindu-se cu pâinea cea vie a Trupului și Sângelui Mântuitorului”.

O invazie a turcilor le va obliga pe călugărițe, pentru a nu fi luate în robie, să părăsească mănăstirea Vărzărești și să se retragă în locurile mai ferite din munți.

La zece ani după dispariția egumenei Paisia, după „aspre nevointe”, Cuvioasa Teodora se va reintoarce pe meleagurile natale iar după ce obține binecuvântarea egumenului Varsanufie de la Sihăstria Secului, care o îndrumă să petreacă timp de un an în pădurile Sihlei, alege definitiv calea sihastriei.

Povestea spune că, în urma unei alte incursiuni a turcilor în zona Neamțului,

Cuvioasa Teodora ar fi cedat unor călugărițe refugiate în munți, chilie sa, primită în dar de la un bătrân sihastru, și s-ar fi retras singură și neștiută decât de Dumnezeu într-o grotă ascunsă în pântecul de piatră al muntelui din inima pădurii. Aici în locul cunoscut astăzi sub numele de „Peștera Sfintei Teodora”, în „încăperea boltită dinlăuntrul stâncii uriașe” se spune că ar fi trăit Cuvioasa mai bine de 20 de ani.

Comunitatea de sihastrii din vale au crezut-o de mult dispărută, până într-o zi când, după cum spune povestea, egumenul schitului Sihăstria

a observat câteva păsări care intrând pe fereastră în „trapeză”, luau firimituri de pâine și poame după care zburau cu ele spre munte. Doi ucenici rânduiți de egumen să urmărească păsările au ajuns până aproape de vârful muntelui. Unul dintre ei, s-a urcat într-un brad, iar de acolo a rămas uimit când a zărit-o rugându-se în grotă pe Cuvioasa Teodora, o bătrână ascetă cu trup „luminos”. A doua zi la rugămintele Sfintei, cei doi s-au reîntors însoțiți de ierodiaconul Lavrentie și ieromonahul Antonie în fața căruia își va mărturisii toate păcatele vieții, va primi cuvenita dezlegare și va fi împărtășită cu Trupul și Sângele Domnului. După aceasta, se spune că, împăcată cu Dumnezeu și cu semenii, înainte să adoarmă într-o nădejdea învierii, Cuvioasa Teodora ar fi rostit cuvintele: „Slavă Ție Doamne pentru toate”.

Impresionați de toate cele se întâmplaseră membrii obștei de călugări de la Sihăstria o vor înmormânta aici în peștera din inima muntelui.

Despre viața sa evlavioasă, dar și de minunile din preajma dispariției sale, vor afla repede toate mănăstirile și satele Moldovei. Se spune că până și fostul ei soț, Elefterie ajuns între timp ieroschimonaș, la mănăstirea Poiana Mărului din Munții Buzăului, ar fi ales să-și petreacă tot restul zilelor la schitul Sihăstria din apropiere de Sihla.

Un ciudat destin va face ca Trupul Cuvioasei Teodora de la Sihla să rămână în peștera de aici de la Sihla, devenită loc de pelerinaj, doar până în timpul ocupației rusești a Principatelor Române dintre anii 1828-1834 când, moaștele sfintei vor fi duse în cunoscuta mănăstire Lavra Pecerska din Kiev. Cinstitul ei trup, se spune că s-ar afla și astăzi în subsolul bisericii închis într-o raclă pe care stă scris în două limbi, slavonă și română: „Cuvioasa Teodora din Carpați”.

Doar lacrimile sfintei se mai preling prin crăpătura de deasupra stâncii uriașe care i-a fost mormânt. Iar din apa strănsă în scobitura de stâncă, despre care povestea spune că ar fi săpat-o sfânta cu mâinile însângerate, se mai adapă astăzi doar păsările cerului...

TEODORA MARIN

Cristina Alexe

medic stomatolog, cu o bogată activitate picturală

Moto: „Pentru artiști plastici talentați și producători de artă și frumuseți, distanța dintre arta lor și înțelegerea și aprecierea posterității este în continuă micșorare.” (Cover)

Evoluția în bine, a stomatologului Cristina Alexe pentru arta plastică, m-a îndemnat și încurajat de a scrie despre domnia sa în mai multe publicații de specialitate. Pentru a releva generațiilor ce vor veni după ce noi nu vom mai fi, aspecte picturale, contemporane cu semnificație artistică universal valabile găsim în sârguincioasă activitate plastică brand Cristina Alexe. Pentru domnia sa spiritualitatea artistică nu se realizează decât în perfecțiunea și imortalizarea frumosului. În intensitatea expresiilor, tablourile semnate Cristina Alexe la mare înălțime rămâne frumoasa armonizare a spiritului și sublimului uman materializat pe pânză cromatic, compozițional, desen. Întreaga operă plastică a Cristinei Alexe convinge admiratorii artelor frumoase de profunzimea abordării cromatice imaginative și după natură, că arta este cel mai sincer prieten. Este o „aglomerație” de culoare și sentimente în care te simți cel mai bine când te afli în singurătate, te simți de parcă te-ai afla acasă cu Dumnezeu, în momente care ai dori să nu se sfârșească niciodată. Peisaje, case, flori, natură statică au lăsat publicului admirator de artă și frumos, o bogată frumusețe artistică și mărturie cromatice deosebite, ce nu se pot uita. Spiritualizând imaginile materiale, artista plastică Alexe Cristina dovedește că, deja, pentru arta plastică a zilelor noastre este un nume. Cu un minim de agitație expresivă, stomatologul-pictor Cristina Alexe dă o formă poetică tuturor subiectelor pictate.

COJOCARU VERGIL-COVER

Despre SPATIU ȘI TIMP din perspectivă creștină

Știm că există un timp fizic (cel pe care-l arată ceasul) și timpul psihologic înregistrat de fiecare după trăirea pozitivă sau negativă, de unde și expresiile: „binele durează puțin” ori „așteptarea a fost o veșnicie”. S-a scris mult despre fenomenul de bilocație - adică posibilitatea de a te afla în același timp în două locuri diferite cunoscut și practicat de Pitagora, dar și de alți inițiați (la noi se vorbește despre poetul Vasile Voiculescu și despre preotul Arsenie Boca). Tema aceasta a timpului și spațiului i-a preocupat mult pe filozofii antici, din care au rezultat volume întregi. Reamintesc pe scurt că Platon (după Aristotel care vedea timpul ca mișcare înainte și după) - a văzut timpul ca o măsură a mișcării, prin urmare timpul este și măsura repausului. Cu toate explicațiile vaste ale antecesorilor, Prea Fericitul Augustin (Augustin de Hipona n.354- d.430) a spus că nu-l poate defini. Personal, am aderat la ceea ce spunea **Petre Țuțea**, pe care l-am cunoscut înainte de 1989 în discursul domniei sale privind filozofia lui PLOTIN (205-270), sigur „jucându-se” și cu conceptele celorlalți filozofi antici, cum obișnuia, încântând asistența cu adevărați ditirambi ai inteligenței omenești. Nu întâmplător a fost supranumit Socrate al românilor - pentru vocația orality sale. Citez: „Iată ce am reținut eu, ca și creștin: îl cred pe Plotin, pentru că a rezolvat problemele, prin socotirea Lumii ca emanația unui principiu etern și imuabil - Dumnezeu, Unul (ca Idee). Lucrurile sensibile (care la Platon erau considerate Multiplu), nu participă la Idei, fiind finite, efemere, se transformă. Raportul între UNU și

lume este mediat de *speciile inteligente*, cum ar fi cea umană, care este apropiată ontologic de UNUL (făcută după chipul și asemănarea Sa) APROPIAT DECI DE ATRIBUTUL ETERNITĂȚII și conține DEVENIREA.”

Dacă omul conține DEVENIREA, înseamnă că se poate schimba în bine sau în rău. Și mai are un atribut esențial derivat tot din CHIPUL LUI DUMNEZEU: GÂNDUL care depășește cu mult viteza luminii, ilustrat în următorul citat al abatelui - personaj principal din volumul „Nălucirile abatelui Bernardo” al scriitorului Adrian Botez, unul din puținii scriitori hermeneuți: „Într-o clipită ajungeam unde voiam... și dispăream, de unde voiam... intrându-mă într-un cu totul alt spațiu, pe care capriciul meu, Curiozitatea mea - îl visa (poate chiar și în alte constelații și în orice vremuri gândeam, visam ori doar voiam”. Fizica cuantică explica acest fenomen că fiind posibil.

CREDINȚA ȘI GÂNDUL ANULEAZĂ SPAȚIUL ȘI TIMPUL

Ce am remarcat și subliniat eu ca fantastic, în capitolul ABATELE ȘI FÂNTÂNA CU APĂ VIE din romanul menționat mai sus, în concordanță cu ceea ce afirmă filozofii, este faptul că credința și gândul anulează timpul și spațiul. Iată ce povestește Abatele:.... „Mă simțeam nu eu,

ci însăși INTEMEIEREA SUBLIMĂ, umplut de Lumină și de Curajul Străbaterii creației, de parcă eram o COFĂ A ZEILOR, azvârlită în dulce prădăire, FÂNTÂNII CU APĂ VIE, de parcă eram chiar OCHIUL LUI CRIST”.

După cum știm, COFA poate fi confecționată din lemn dar și din lut „vasul de lut” (aici în înțelesul de trup „din pământ ești, în pământ vei merge”), care trebuie spălat pe dinăuntru nu doar pe dinafară - ca să poată primi strălucire, LUMINA (în popor se spune după curățenie: s-a luminat locul) - dar o dată ce s-a umplut cu LUMINĂ, trăiește revelații de neimaginat, cum ar fi următoarea stare: „Nu mai existau Cer și Pământ, ...nici „eu”, ori „tu”, ori „el”... ci doar vocea lui Crist-Dumnezeu care porunceă întru SUPERBA CREAȚIE - FORMA -SPIRITUALĂ din afara dualității ÎNĂUNTRU- ÎN AFARĂ, PLIN-GOL, EU și ALTUL ...

Gnosticii și nu numai ei, ci și orientalii susțin teoria reîncarnărilor:„și vei veni de atâtea ori (ROATA VIEȚII) până înveți toate lecțiile vieții pământești, până te purifici și poți deveni Lumină să te poți întoarce la SURSA care este DUMNEZEU cel din care ai venit.

METANOIA (înnoirea minții definită ca orientarea fundamentală a vieții, prin care se ajunge până la îndumnezeire, - după DEX) pe care ne-o dorim cu toții, nu este ușor de obținut, iar dacă se întâmplă, nu este ușor de purtat. DESCHIDE OMULE, CA SĂ AFLI! Da! BATE ȘI ȚI SE VA DESCHIDE (ușa cunoașterii) dar DESCHIDE și tu INIMA și GÂNDUL ca să poți AFLA, să simți și să înțelegi că timpul convențional - după cum se și numește - se poate comprima sau dilata, iar tristețile, ori dezamăgirile de azi, le poți minimaliza și chiar anula prin efortul schimbării începând de ACUM (nu de mâine, ca în cura de slăbire!) ACUM, care trebuie să devină un prezent continuu, când dorești ca MISTERUL să-ți fie oaspete la cină.

✍ ELENA ARMENESCU

O ZIARISTĂ ARE NEVOIE DE AJUTORUL NOSTRU

- în RON în contul:

RO74BTRLRONCRT00M9244302,

deschisla BANCA TRANSILVANIA
pe numele GORGHIU MARIA

- în EURO în contul:

RO86BTRLEURCRT00M9244301,

deschis la BANCA TRANSILVANIA
pe numele GORGHIU MARIA.

Dacă sunt persoane care pot ajuta în alte moduri, pot trimite sms la numărul de telefon 0723214224.

Încheiem acest apel cu o poezie scrisă de Alexandra Gorghiu:

Așa o liniște

Așa o liniște/La granița lumilor noastre/Doar porumbeii se mai aud/În zbaterea/Dintre cer și pământ/Te strig dar nu ești/Și nu te mai găsece/Pe câmpiile întinse/Ale ochilor mei/Noaptea decolorează visele/În grt.

Să nu lăsăm să se piardă un om încă tânăr, care mai are multe de spus în domeniul artei și culturii, să ne deschidem inimile și să oferim un sprijin!

✍ LIANA TAUBERG

RĂSFOIND FILE DE AUR ALE HANDBALULUI ROMÂNESC (III)

Handbalul s-a dovedit a fi o disciplină norocoasă în istoria sportului românesc. Practicat inițial în formatul lărgit, echipele aveau în teren câte 11 jucători, în aer liber, acesta s-a convertit, la alții și la noi, în formula de joc în șapte, desfășurat mai ales în sală. Nu va trece mult și vom bate, mai întâi prin naționala feminină, urmată de a băieților, la porțile consacării internaționale. Vom deveni și campioni mondiali. Dovedeam că aveam substanță de elitiști în materie. Am răsfoit împreună cu protagoniștii binecunoscuți - maeștri emerți ai sportului și campioni mondiali - file din cronica acelor ani. Sunt nume înscrise cu litere de foc, pentru a fi văzute de departe și memorate fără dificultate. Interlocutorii mei, întâlniți cu diferite ocazii, s-au exprimat ca actori de primă mână pe scena handbalului național și mondial. Vă invit să urmăm împreună confidențele acestor seniori ai arenei sportive, predestinați să performeze în registrul suprem al triumfului. Vorbesc și despre ei, dar mai ales despre echipele din care făceau parte, despre dascălii cere i-au condus către podiumul dorit. Dorit de ei toți, laolaltă cu noi, îndrăgostiții de talentul lor.

✍ NEAGU UDROIU

VALENTIN SAMUNGI

Înalt - are un metru optzeci și cinci -, bine-făcut, suplu. Unii erau tentați să-l considere un viitor baschetbalist de forță. El s-a dus la atletism, în înțelegere, probabil, cu fratele său, ce va performa ca săritor în lungime. Dar își va găsi rostul la handbal în șapte. Mai întâi la nivel universitar, iar finalmente la „Academia” din Șoseaua Ștefan cel Mare.

Nu e nevoie să mai explici astăzi cine este **Valentin Samungi**, ajuns în teren pe o pantă triumfală a handbalului românesc. Plecase pe 20 de ani când a explodat evenimentul mult așteptat: cucerirea de către România a titlului de campioană mondială la handbal în șapte. Surpriza a fost mai ales pentru cei care nu știau cum stau lucrurile în laboratoarele noastre de profil. Fetele de la handbal în 11 deja își făcuseră un nume și defilau prin Europa în aplauzele binemeritate ale cunoscătorilor. Cu ceva ani în spate, pe terenurile rezervate pentru handbal în 11, băieții se remarcaseră vizibil în competițiile internaționale. Cu cele două titluri cucerite la handbal în șapte, în 1961 și 1964, trecea cu brio examenul de maturitate o generație de mare clasă, avându-i pe teren pe Redl, Bulgaru, Coman, Costache I, Costache II, Covaci, Ivănescu, Hnat, Moser, Nodea, Oțelea, Telman. Cum se vede, care de la Dinamo, care de la Steaua. Cu alte cuvinte, care însemnați cu stea în frunte de Oprea Vlase, care de profesorul Kunst-Ghermănescu. În plus, după împrejurări, de Nedef ori Trofin.

„Explodează” pe terenurile de antrenament generația făcută să preia ștafeta în anii ce vin. Țășnește Gruia, un jucător de vo-

Eugen Trofin. Cineva și-a amintit că el, Samungi, vădise la un moment dat calități de portar la handbal în 11. Drept care acesta s-a văzut desemnat să apere poarta unei echipe, în care el a aterizat fără perioadă „de încălzire”. Fără a fi apucat să se legitimeze la vreun club, fie și școlar. Ajunge într-o selecționată divizionară.

Prin '67, în veacul trecut, firește, Dinamo căuta să-și primenească garnitura, făcând loc la „prospătura” afirmată în ultima vreme. Echipa pierduse finala cu Dukla Praga și totodată trofeul continental. Argumente destule pentru a apela la noutăți. Atunci au preluat echipamentul dinamovist Licu, Moldovan, Marin Dan. În poartă rămăseseră aceiași, atât de apreciați, Redl și Bogolea. O noutate s-a numit Valentin Samungi. Dovedește forță, are viteză, are detentă. Se arată foarte bun pe contraatac. Colegii îl vedeau o ex-

Aveam să ne răzbunăm la Paris. Campionatele Mondiale din 1970 ne vor da câștig de cauză. Echipa noastră s-a dovedit „de aur”. A fost momentul apoteotic și pentru handbalistul Samungi. A jucat în fața apărării, combinând în mod fericit viteza de reacție deosebită cu reflexele cerute de specificul postului. Cu stilul de joc impus atunci, spun colegii lui de echipă, și-a câștigat un loc binemeritat în manualul de handbal al vremii.

Va merge, normal, la Olimpiada de la München, marcată de episodul sângeros datorat unor inși negri în cerul guri. Într-un perimetru unde n-aveau ce căuta ura și disprețul față de adversar, și-au făcut loc focul de armă și plăcerea distrugerii de vieți omenești.

Cine l-a urmărit în aparițiile publice și în afara perimetrului dreptunghiular rezervat mingii de handbal și vrăjitorilor ei nu se poate să

ROMÂNIA - CAMPIOANĂ MONDIALĂ, PARIS, 1970

De la stânga: TITUS MOLDOVAN, MIHAIL MARINESCU, GHEORGHE GORAN, CRISTIAN GAȚU, CORNEL OȚELEA, ION POPESCU, ALEXANDRU DINCĂ, VALENTIN SAMUNGI, ȘTEFAN ORBĂN, GHIȚĂ LIȚU, CEZAR NICA, CORNEL PENU, GHEORGHE GRUIA, GAVRIL KICSID, ȘTEFAN BIRTALAN, ROLAND GUNESCH.

lei telist. Se maturizează Gațu și el îndrăgostit inițial de fotbal. Vine în Capitală brașoveanul Nica. Apar, unul câte unul, viitorii titulari ai Naționalei: Penu, Birtalan, Dan, Licu, Samungi, Moldovan, Gunesch, Goran.

Întâmplarea, cum știm, își are rolul ei în a pândi norocul cuiva. Un prieten, tatăl său era profesor de sport la „Caragiale”, îl invită să vadă un meci de handbal pe „Tineretului”. Acolo patrona cu stilul didactic inconfundabil, profesorul

tremă de zile mari. Dar nu era după ei. Samungi s-a văzut instalat la Dinamo pe post de pivot. Acolo unde, de când lumea, excela Costache II.

A fost convocat la lot pentru Mondialele din Suedia (1967). Ne-am înțeles de acolo cu medalia de bronz. Cândva ar fi fost un prilej de fală. Dar pe Dâmbovița prinsese rădăcini visul legat de titlul suprem... Drept care, toată lumea, în legătură cu subiectul sau nu, strâmba din nas. Să recunoaștem, priveam toți cu nostalgie spre alte zări de soare pline...

nu fi reținut modul relaxat de a-și susține punctul de vedere. Regimul dur al antrenamentelor, solicitarea turneelor frecvente, ritmicitatea competițiilor internaționale statuase la Dinamo o anume sobrietate în vestiar sau în puținele repize de timp liber. Felul deschis de a fi al lui Redl ori Coman constituia o excepție. Noii veniți, între ei și Samungi, Marin Dan, au completat galeria personajelor știutoare în a crea buna dispoziție, benefică sportului de echipă.

Canotajul românesc rămâne lider învingând pandemia

2021 a fost unul dintre cei mai buni ani din istoria Federației Române de Canotaj, deși sportivii s-au pregătit și au concurat în condiții vitrege determinate de pandemia de Covid19. Reprezentanții ei au obținut 30 de medalii la marile competiții: trei (un aur și două arginturi) la Jocurile Olimpice de Vară de la Tokyo, amânate din 2020, cu 36 de sportivi calificați, șase la Europenele de seniori (2-4-0), 16 (10-6-0), la întrecerile continentale de tineret și juniori și cinci la Mondialele de tineret și juniori (3-0-2). Un loc 1 în ierarhia federațiilor naționale, cu care ne-am obișnuit în ultima vreme.

Sandu Pop, Secretarul General al Federației, aprecia că s-au depășit obiectivele propuse pentru întrecerile internaționale din 2021, cu loturi valoroase la toate categoriile de vârstă, care au obținut rezultate notabile, asigurând în bună măsură schimbul de generații și viitorul. Un lucru deosebit de important este acela că doar o singură sportivă a renunțat la activitatea de performanță, precum și faptul că două mari foste canotoare, **Doina Ignat** și **Veronica Cochelea**, s-au alăturat din toamnă colectivelor tehnice, din care mai

fac parte **Antonio Colamonic** - principal, **Vasile Măstăcan** - la feminin, **Marius Băcăuanu**-4 fără cârmaci și **Cosmin Boguș** - dublu rame masculin.

La Snagov se află în pregătiri 120 de sportivi și sportive la nivelele seniori și tineret, urmând ca, de la primăvară, să se separe, împreună cu juniorii. Pe care-i așteaptă un sezon încărcat, cu Europene și Mondiale de seniori, la München, respectiv, Racice, campionat al lumii de juniori și tineret, la Varese, întreceri continentale de juniori la Sabaudia și de under 23 la Hazenwinkel. La

care se adaugă trei etape de Cupa Mondială, la Belgrad, Poznań și Lucerna, plus Jocurile Balcanice, la Visegrad și două competiții de coastă anduranță, o disciplină nouă, care va deveni sport olimpic.

Ar fi multe de spus despre performențele canotajului românesc din 2021. Ne rezumăm la a-i menționa pe medaliați olimpici **Simona Radîș**, 21 ani, aur la Tokyo, la dublu vâsle și la Europenele de seniori, de la Varese, împreună cu **Ancuța Bodnar**, aceeași vârstă, dar și dublă campioană europeană de tineret, simplu vâsle, cu un nou record mondial, 7:26.39, **Ștefan Berariu**, argint la Tokyo și la Varese, aur la Europenele de tineret under 23, de la Kruszwica-Polonia, cu echipaje de 4 rame fără cârmaci, **Marius Cozmiuc** și **Ciprian Tudosă**, argint olimpic la dublu rame, **Victoria Petreanu**, **Maria Tivodariu**, **Magdalena Rusu**, duble campioane europene under 23 la 4 plus 1 rame și 8 plus 1, **Adriana Ailincăi**, aur continental la 8 plus 1 și argint la dublu rame, la under 23.

Avem convingerea că vom mai auzi de ei și de colegii lor medaliați la întrecerile mondiale și europene din sezonul trecut, dar și de cei din noua generație, care bat la porțile performanței.

dublu rame feminin - **Adriana Ailincăi, Iuliana Buhuş**

dublu rame masculin - **Marius Cozmiuc, Ciprian Tudosă**

patru rame feminin - **Mădălina Hegheș, Elena Logofătu, Cristina Popescu, Roxana Anghel**

dublu vâsle feminin categorii ușoară - **Ionela Cozmiuc, Gianina Beleagă**

dublu vâsle feminin - **Ancuța Bodnar, Simona Radîș**

dublu vâsle masculin - **Ioan Prundeanu, Marian Enache**

opt+1 feminin - **Maria Rusu, Viviana Bejinariu, Georgiana Dedu, Amalia Bereș, Ioana Vrinceanu, Maria Tivodariu, Mădălina Bereș, Denisa Tilvescu, Daniela Drucea**

opt+1 masculin - **Alexandru Chioseanu, Florin Lehaci, Constantin Radu, Sergiu Bejan, Vlad Aicobaș, Constantin Adam, Florin Arteni, Ciprian Huc, Adrian Munteanu**

patru rame masculin - **Mihăiță Țigănescu, Mugurel Semciuc, Ștefan Berariu, Cosmin Pascari**

Pagină realizată de **RADU LEVÂRDĂ**

AVOCATUL CASEI

ACCESUL COPIILOR LA JUSTIȚIE (III)

(continuare din numărul trecut)

În funcție de situația concretă în care se află copilul, drepturile și obligațiile părintești pot fi exercitate de către părinți/părinte, de directorul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului sau de persoana, familia, asistentul maternal sau șeful serviciului rezidențial care a primit copilul în plasament, în regim de urgență. Tipuri de măsuri de plasament: *la o persoană sau la o familie; *la un asistent maternal; *la un serviciu de tip rezidențial, licențiat. Plasamentul copilului cu vârsta mai mică de șapte ani poate fi dispus numai la familia extinsă, substitutivă sau la asistentul maternal, plasamentul acestuia într-un serviciu de tip rezidențial fiind interzisă. Totuși, ca excepție, se poate stabili plasamentul într-un serviciu de tip rezidențial pentru copilul mai mic de șapte ani, numai în situația în care prezintă handicapuri grave, dizabilități, cu dependență de îngrijiri în servicii de specialitate. Referitor la dizabilități se impune un scurt comentariu. Dizabilitatea psihică este un diagnostic care nu poate fi pus cu certitudine copiilor de trei ani ori sub trei ani. În ceea ce privește alte tipuri de dizabilități, simpla prezență a acestora nu înseamnă, în mod necesar, plasarea copilului într-un serviciu de tip rezidențial, ci trebuie făcută dovada unei dizabilități grave, precum și dovada specializării serviciului de tip rezidențial din perspectiva resurselor umane și materiale de care dispune. Îndepărtarea unui copil din comunitate trebuie, prin urmare, analizată extrem de minuțios și motivată ca atare. Măsura plasamentului poate fi dispusă de: *Comisia pentru protecția copilului; *Instanța de judecată; *Directorul Direcției de Asistență Socială și Protecția Copilului (numai pentru plasament în regim de urgență). Comisia pentru protecția copilului poate dispune măsura plasamentului, dacă există acordul părinților, pentru: *copilul care, în vederea protejării intereselor sale, nu poate fi lăsat în grija părinților din cauze neimputabile acestora; *copilul care, în vederea protejării intereselor sale, nu poate fi lăsat în grija părinților din cauze neimputabile acestora; *copilul care a săvârșit o faptă penală și răspunde penal. În aceste ipoteze, drepturile și obligațiile părintești față de copil se mențin pe toată durata plasamentului, cu alte cuvinte acestea sunt exercitate de către părinți. În procedura în fața comisiei sunt ascuțiți, separat, copilul care a împlinit 10 ani, părinții/reprezentantul legal, persoana, familia sau reprezentantul organismului privat acreditat, căruia îi va fi dat în plasament copilul, alte persoane care pot da relații necesare soluționării cazului. Cum plasamentul poate fi dispus la oricare dintre cele trei tipuri descrise mai sus, se poate pune în discuție eficiența exercitării drepturilor și obligațiilor părintești, de către părinți, în condițiile în care minorul are domiciliul la alte persoane/instituții. În egală măsură se pune în discuție re-

prezentarea efectivă a copilului ca o reală componentă a obligațiilor părintești. Ca tipologie, ne aflăm în ipoteza unei proceduri administrative care, din perspectiva interesului superior al copilului ca drept procedural, trebuie să ofere o motivare complexă cu privire la rațiunile pentru care s-a luat o anumită decizie cu privire la copil, precizând cum anume a fost cântărit interesul superior al acestuia. Sunt aplicabile, de asemenea, elementele care țin de ascultarea copilului, de reprezentarea acestuia și de instituirea curatei speciale, dacă există vreun conflict de interese. Instanța de judecată dispune plasamentul pentru: *copilul care, în vederea protejării intereselor sale, nu poate fi lăsat în grija părinților din cauze neimputabile acestora; *copilul care a săvârșit o faptă penală și răspunde penal, iar părinții nu sunt de acord cu măsura propusă. Drepturile și obligațiile părintești față de copil se mențin, dacă, în vederea respectării interesului superior al copilului, instanța nu dispune altfel; *copilul ai cărui părinți sunt decedați, necunoscuți, decăzuți din exercitiul drepturilor părintești sau cărora li s-a aplicat pedeapsa interdicției drepturilor părintești, puși sub interdicție, declarați judecătorește morți sau dispăruți, când nu a putut fi instituită tutela; *copilul abuzat sau neglijat; *copilul găsit sau copilul părăsit în unitățile sanitare. În situația în care persoanele juridice ori persoanele fizice care au în grijă un copil refuză sau împiedică efectuarea verificărilor de către reprezentanții DGASPC, iar aceștia din urmă consideră că există motive temeinice care să susțină existența unei situații de pericol pentru copil, reprezentanții direcției sesizează instanța pentru emiterea unei ordonanțe președințiale de plasare a copilului în regim de urgență la: *o persoană; *o familie; *un asistent maternal; *un serviciu de tip rezidențial, licențiat. Pe durata plasamentului în regim de urgență: *se suspendă de drept exercitiul drepturilor părintești; *drepturile și obligațiile părintești, cu privire la bunurile copilului, sunt exercitate de persoana, familia, asistentul maternal sau șeful serviciului de tip rezidențial; *drepturile și obligațiile părintești, cu privire la bunurile copilului, sunt exercitate de persoana, familia, asistentul maternal sau șeful serviciului de tip rezidențial; *drepturile și obligațiile părintești, cu privire la bunurile copilului, sunt exercitate de directorul Direcției de Asistență Socială și Protecția Copilului.

Avocat **VERONICA MUȘAT - BOCȘE**
Baroul București
0721.47.32.90
0744.84.81.83
cabinetmusat@gmail.com

cât și în cazul procedurii ulterioare de confirmare ori de neconfirmare a acesteia: *audierea copilului este facultativă, la depozitia instanței; *dacă judecătorul consideră necesar, aceasta are loc în camera de consiliu, după o prealabilă pregătire, în prezența unui psiholog; *se poate administra ca probă declarația scrisă a copilului cu privire la neglijare, abuz sau orice altă formă de violență; declarația poate fi înregistrată cu asistența unui psiholog. Ținând cont că ordonanța președințială se judecă în caracter de urgență, se pune problema dacă există timpul necesar pregătirii copilului, pe de o parte, și creării unei legături cu psihologul, pe de altă parte. Dispunerea plasamentului în regim de urgență de către directorul Direcției de Asistență Socială și Protecția Copilului este o măsură de protecție specială, cu caracter temporar, care se stabilește pentru: *copilul abuzat, neglijat sau supus oricărei forme de violență; *copilul găsit sau părăsit în unitățile sanitare, dacă nu se întâmplă o opoziție din partea reprezentanților persoanelor juridice ori a persoanelor fizice care au în grijă copilul; *copilul al cărui unic ocrotitor legal sau ambii părinți au fost reținuți, arestați, internați sau în situația în care, din orice altă cauză, aceștia nu își pot exercita drepturile și obligațiile părintești cu privire la copil. Pe durata plasamentului în regim de urgență: *se suspendă de drept exercitiul drepturilor părintești; *drepturile și obligațiile părintești, cu privire la persoana copilului, sunt exercitate de persoana, familia, asistentul maternal sau șeful serviciului de tip rezidențial; *drepturile și obligațiile părintești, cu privire la bunurile copilului, sunt exercitate de directorul Direcției de Asistență Socială și Protecția Copilului.

(continuare în numărul viitor)

Editată de
UNIUNEA ZIARIȘTILOR PROFESIONISTI
DIN ROMÂNIA
Președinte onorific DORU DINU GLĂVAN

Director general
NICOLAE VASILE

Redactor șef
RODICA SUBȚIRELU

Redactor șef-adjunct
TEODORA MARIN

Editor coordonator
OVIDIU ZANFIR

Secretar general de redacție
ALEXANDRU ȘTEFAN

MEMBRI FONDATORI:

DORU DINU GLĂVAN (UZPR)

RODICA SUBȚIRELU (UZPR)

MIHAELA RUSU (UZPR)

CLEMENTINA TIMUȘ (UZPR)

ELIZA ROHA

CORINA POPESCU (UZPR)

IOANA UNGUREANU

CLAUDIA MOTEA (UZPR)

NICOLAE CABEL (UCIN)

Consultanță juridică:
av. dr. GEORGE VLAICU

Seniori editori:

Conf. dr. CORNELIU ZEANA (UZPR)

Conf. univ. dr. GABRIEL I. NĂSTASE

CORINA VLAD DIACONESCU (UZPR)

MARIAN DUMITRU (UZPR)

GEORGE CANACHE (UCIN)

ALEXANDRE ANDREI (Paris)

NICOLAE VASILE (UZPR)

COJOCARU VERGIL - COVER (UAPR)

Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolului publicat aparține autorului.
ISSN: 2393-1361

Adresă:

Uniunea Ziariștilor

Profesioniști din România

Bld. General Gheorghe Magheru 28-30,

et. 1, Sector 1, București

Contact:

Tel: 021 317.92.25;

Fax: 021 313.06.72

cronicatimpului@gmail.com

uzprcronicatimpului.wordpress.com

facebook.com/uzp.org.ro/

Tipărit la: Gutenberg SA

Bd. Theodor Pallady, 287, sector 3,

București, 021.345.09.26

gutenberg_sa@yahoo.com

Constantin Budur

Un pensionar care „întinerește” producând artă plastică folosind pensula, culoarea și desenul

 PICTOR PROFESOR COJOCARU VERGIL-COVER

Motto: Arta adună și unește oamenii într-o frumoasă stare de vis dând răspunsuri inteligente într-o limbă mai aleasă ca de obicei, în discuțiile despre frumusețe, inteligență, talent, îndemânare, preocupare artistică. (Cover)

Într-o excursie la Eforie Nord în colectivitatea C.A.R.P. Sector 1 Seniori m-am împrietenit cu mai mulți pensionari. Deci se zice că prieteniiile „legate” prieteniiile legate în anii de școală și facultate rămân cele mai sincere și durabile. În această „tabără pensionărească” (era să scriu studențească) am cunoscut mai multe persoane sincere care, nu precupețesc nici un moment în a-și depăna frumoase amintiri din trecutul vieții lor. Domnul Costel Budur a lucrat o perioadă îndelungată în Maroc. Multe întâmplări pe care ni le-a povestit cu un deosebit respect al realității, mi-au rămas în memorie. După ce am aflat că subsemnatul Cojocaru Vergil Cover sunt pictor, ca o apreciere a artei cromatice a mărturisit că și domnia sa, în liceu, picta destul de bine și ni s-a „lăudat” cu picturi făcute după pictori celebri. Ne-a dat exemplul denumiri de lucrări de Nicolae Grigorescu. Ajuns în București, după o frumoasă vacanță împreună cu pensionarii domnul Costel Budur m-a sunat la telefon ca să-i dau adrese de magazine de artă să cumpere culori și unelte pentru a picta. Arta, pentru domnia sa, este ca un medicament tămăduitor de dus la suflet. După ce mi-a arătat lucrări realizate de domnia sa am tras concluzia că destinul nu se concentrează doar într-un „loc”, spațiu și timp, ci, reprezintă destinul unei personalități iubitoare și aprecietoare de artă și frumusețe. Știe să fructifice și să pună în valoare cromatic, compozițional și desen elemente concrete ale realității. Lucrările Domnului Costel Budur au în structura lor plastică un realism în care se recunosc calități picturale ce reprezintă un adevăr artistic care corespunde structurii domniei sale. Este imposibil ca cineva să exprime plastic, pictural, lucrări reale din natură imitând doar suprafața exterioară a lucrurilor. Domnul Costel Budur are pictural un realism plastic a cărei expresii cromatice țin de interiorul sentimentelor umane care îl caracterizează, într-un discurs mental foarte expresiv

pentru personalitatea sa. Publicația „Cronica Timpului” a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România mi-a permis să-l „laud în scris” pe „artistul Costel Budur” și să-i afișez tablouri pictate de domnia sa. În ziua de sâmbătă 11 decembrie 2021 când l-am sunat la telefon mi-a răspuns soția, o stimată doamnă Rodica, care mi-a confirmat că „artistul plastic” Costel Budur, este în atelier și creează, cromatic portretul nepotului său. M-am bucurat peste poate simțind că din impulsurile subsemnatului, de încurajare, în domeniul artistico-plastic, va apare o „nouă stea” plastică, fără nume, încă. Costel Budur și a luat rolul artistic în serios. Exercițiu pictural pe care Costel îl înțelege, încearcă să stăpânească. Pictând chipul nepotului, domnul Costel Budur, încearcă să dea modelului figurativ al băiatului expresivitatea plastică necesară și cerută de ochiul artistului, care prin arta sa picturală percepe mișcarea, energia interioară, într-un complex imaginativ, eliminând „balastul” conținut peste înțelegerea plastică autorului. Ca la oricare începător în ale artelor plastice primele lucrări plastice par deosebite, bogate în neastâmpăr luminos de pete de culoare. Trăiește senzația că nimic nu este mai important decât victoria asupra ta însuși. Își dorește ca lucrările sale plastice să fie văzute, plăcute și aprobate spiritual de către prieteni și cunoștințe. „Nici un bun al vieții nu este plăcut dacă nu îl împarți cu prietenii”. Prin pictură, domnul Costel Budur și-a făcut prieteni noi, pe care și-i croiește singur compozițional, cromatic și desen. Dar știe, că chiar dacă, „îți faci prieteni noi” nu uita de ce e vechi. Printre prietenii vechi, învechiți, de astă vară, se numără și subsemnatul Cojocaru Vergil Cover, membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști, a Uniunii Artiștilor Plastici din România, care a „desenat cu literele” cele mai de sus. Când mă adresez Domnului Costel Budur cu „mare maestru” este nițel stânjenit pentru că știe că pentru toate există niște limite specifice. Pentru Constantin Budur nu este valabil principiul „să ne comportăm mereu potrivit cu vârsta”. (Horațiu-poet antic roman 65-8 î.e.n.)

N.B. Pentru artă nu există vârstă pentru a te afirma.

P.S. Arta este „aglomerația” de care simți că ai nevoie când te știi în singurătate.

Sfârșit: Domnul Costel Budur rămâne un îndemn artistic pentru toți care iubesc arta și frumosul.

De reținut: Prietenul pensionar Constantin Budur cu o genă înăscută, puternică, pedalează în propriul său suc artistic, ignorând, cu voia sau fără voia domniei sale, toate obișnuințele. Caută locul artistic, cu orice preț, neținând cont de vârstă, pregătire profesională, îndemânare artistică. Domnia sa, deși la o vârstă înaintată, încearcă să provoace potecile întortocheate ale artei plastice. Să sperăm că vom asista la realizări plastice, pe viitor, mai profunde ale personalității sale artistice.

Pentru Constantin Budur pictura este un poem plastic, cromatic, compozițional, desen, transpus cu măiestria unei experiențe personale și profunde, prin capacitatea artistului de a atinge împlinirea artistică.

